

Vlaams
Parlement

ingediend op **1190** (2016-2017) – Nr. 1
1 juni 2017 (2016-2017)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met de wijzigingen
aan het Protocol inzake zware metalen,
met bijlagen, bij het Verdrag van 1979
betreffende grensoverschrijdende
luchtverontreiniging over lange afstand,
gedaan op 13 december 2012 te Genève

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	17
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.....	21
Advies van de Raad van State	25
Ontwerp van decreet.....	33
Bijlagen: – Besluit 2012/5: Wijziging van de tekst van en de bijlagen, anders dan III en VII, bij het Protocol van 1998 inzake zware metalen..	39
– Decision 2012/5: Amendment of the text of and annexes other than III and VII tot he 1998 Protocol on Heavy Metals.....	57

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Op 13 december 2012 werd een akkoord bereikt over de amendering van het Protocol inzake zware metalen onder het LRTAP-Verdrag (LRTAP: Long Range Transboundary Air Pollution). Het oorspronkelijke protocol werd door België geratificeerd in 2005. De voorliggende memorie van toelichting licht de wijzigingen door de amendering toe en beschrijft de impact voor Vlaanderen als onderbouwing bij het instemmingsdecreet.

De problemen van grensoverschrijdende luchtverontreiniging hebben in 1979 binnen de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (UNECE) geleid tot het Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand (LRTAP). Het verdrag is afgesloten te Genève op 13 november 1979 en is door België goedgekeurd door de wet van 9 juli 1982. Het verdrag is op 16 maart 1983 in werking getreden.

Het Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand biedt een kader waarbinnen internationale samenwerking kan plaatsvinden ter bestrijding van de atmosferische vervuiling die zowel het leefmilieu als de volksgezondheid bedreigt. De 51 partijen bij dit verdrag verbinden er zich toe om een beleid en strategieën te ontwikkelen voor emissiereductie van pollutanten die grensoverschrijdende luchtverontreiniging veroorzaken en om tevens deel te nemen aan een bewakings- en evaluatieprogramma van het transport van de emissie over lange afstand. De activiteiten van de organen van het verdrag hebben inmiddels geleid tot acht protocollen, die allen in werking zijn getreden en mede geratificeerd zijn door België:

- het Protocol van Genève van 1984 betreffende de langetermijnfinanciering van het gezamenlijke programma voor de continue bewaking en evaluatie van het langeafstandtransport van luchtverontreinigende stoffen in Europa, geratificeerd door België op 14 juli 1987;
- het Protocol van Helsinki van 1985 inzake de reductie van zwavelemissies of hun grensoverschrijdende stromen met ten minste 30%, geratificeerd door België op 20 april 1989;
- het Protocol van Sofia van 1988 betreffende de beheersing van stikstofoxides of hun grensoverschrijdende stromen, geratificeerd door België op 31 oktober 2000;
- het Protocol van Genève van 1991 betreffende de beheersing van emissies van vluchtige organische stoffen of hun grensoverschrijdende stromen, geratificeerd door België op 31 oktober 2000;
- het Protocol van Oslo van 1994 inzake de verdere reductie van zwavelemissies (vervolg op het Protocol van Helsinki waarvan de doelstellingen door de in de voorbije jaren genomen maatregelen ondertussen ruimschoots verwezenlijkt zijn: België verlaagde zijn SO₂-emissies tussen 1980 en 1994 met bijna 70%, van 828 naar 253 kton), geratificeerd door België op 31 oktober 2000;
- het Protocol van Aarhus van 1998 inzake persistente organische stoffen, geratificeerd door België op 25 mei 2006;
- het Protocol van Aarhus van 1998 inzake zware metalen, geratificeerd door België op 8 juni 2005;
- het Protocol van Göteborg van 1999 ter bestrijding van de verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, geratificeerd door België op 13 september 2007.

De afgelopen jaren werden de drie recentste protocollen onder het LRTAP-Verdrag gewijzigd: het POP's-Protocol (POP: Persistent Organic Pollutants) in december 2009, het Protocol van Göteborg in mei 2012 en het Protocol inzake zware metalen in december 2012.

De instemming door Vlaanderen met de recente wijziging van het Protocol Zware Metalen maakt het voorwerp uit van het voorliggende ratificatie-instrument.

Het gemengde karakter van het Protocol Zware Metalen werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 13 mei 1998. Het protocol is een juridisch bindende overeenkomst. Het gemengde karakter van de amendering werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 11 februari 2016.

1. Maatschappelijke behoefte

Een uitgebreide beschrijving van de toestand in Vlaanderen rond het thema zware metalen, wordt gegeven in de MIRA-rapporten (MIRA: Milieurapport Vlaanderen) van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Hieronder wordt een algemeen beknopt overzicht gegeven.

Onder de term zware metalen worden acht elementen verstaan die door de derde Noordzeeconferentie als prioritair worden beschouwd: arseen, cadmium, chroom, kwik, lood, koper, nikkel en zink. Daarnaast zijn platina en rhodium belangrijk door hun gebruik in autokatalysatoren. De meeste zware metalen zijn van nature aanwezig in vrijwel alle bodems, in gehalten afhankelijk van de mineralogische samenstelling van de bodems en van de optredende verweringsprocessen. Antropogene verspreiding van zware metalen in het milieu gebeurt vooral via lozing in de lucht onder de vorm van stofdeeltjes en door lozing in het oppervlaktewater.

Zware metalen komen op (en in) de bodem terecht door atmosferische depositie of door het storten van afvalstoffen of gebruik van meststoffen. Na doorsijpeling kunnen ze het grondwater bereiken en via afspoeling komen ze in het oppervlaktewater terecht.

Zware metalen worden ook opgenomen door planten en dieren. Aangezien ze niet afbreekbaar zijn, worden ze in het milieu opgestapeld. De mens neemt zware metalen op door inademing of via water of voedsel (bijvoorbeeld groenten gekweekt in een tuin met zware metalen in de bodem). Sommige elementen zoals chroom, koper en zink zijn in kleine concentraties onmisbaar voor de mens en voor andere levende wezens. Pas bij hogere concentraties zijn zware metalen toxisch.

De industriële verontreiniging van zware metalen in lucht situeert zich voornamelijk in de omgeving van enkele ferro- en non-ferrobedrijven. In Hoboken en Beerse komen lokaal verhoogde concentraties en deposities van lood, cadmium, arseen, koper, antimoon en zink voor. Er is een duidelijk verband tussen de totale emissies (geleide en niet-geleide) en de verhoogde concentraties. De laatste jaren zijn de geleide emissies gedaald maar neemt het relatieve aandeel van de niet-geleide emissies toe. In Genk-Zuid worden verhoogde concentraties en deposities van nikkel, chroom en mangaan gemeten.

Belangrijke kwikemissies worden veroorzaakt door de chemiesector. Het meetnet meet op twee locaties kwik, namelijk te Genk (in de buurt van een ferrobedrijf) en in Tessenderlo (in de buurt van een chemisch bedrijf). In Tessenderlo meet de VMM hogere kwikconcentraties dan in achtergrondgebied, maar deze blijven ruim onder de WHO-richtwaarde (WHO: World Health Organization). Het aandeel van kwik in het fijn stof is er doorgaans lager dan 5%.

De EU-grenswaarde voor lood en de VLAREM II-grenswaarde (VLAREM: Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning) voor cadmium in PM₁₀-stof worden in 2014 overal in Vlaanderen gehaald. In 2015 werd de grenswaarde voor lood in Hoboken voor het eerst sinds geruime tijd overschreden omwille van specifieke omstandigheden op het betrokken bedrijfsterrein. In uitvoering van de Europese richtlijn zal hiervoor een saneringsplan moeten worden opgesteld. De EU-streefwaarden

voor cadmium en arseen worden in 2014 in de omgeving van Beerse (cadmium) en Hoboken (arseen en cadmium) overschreden. De streefwaarde voor nikkel werd de laatste jaren gehaald maar in 2014 in de omgeving van Genk-Zuid wegens calamiteiten opnieuw overschreden. De overschrijdingen worden vastgesteld rond ferro- en non-ferrobedrijven. Het betreft lokale gebieden in de windafwaartse sector en in de onmiddellijke omgeving van de bronnen.

2. Het Protocol Zware Metalen

a) Inhoud en doelstelling van het protocol

Het protocol wil de emissies van zware metalen die voor grensoverschrijdend atmosferisch transport over lange afstand vatbaar zijn en die belangrijke schadelijke gevolgen voor de volksgezondheid of het milieu kunnen hebben, beheersen.

Het protocol richt zich op drie zware metalen: lood, cadmium en kwik. De mogelijkheid is voorzien om andere zware metalen aan het protocol toe te voegen.

Partijen worden verplicht hun uitstoot van lood, cadmium en kwik te reduceren tot een lager peil dan in 1990 (of van enig ander jaar tussen 1985 en 1995). Het protocol wil de emissies van industriële bronnen (ijzer- en staalproductie, non-ferro-industrie), verbrandingsprocessen (elektriciteitsproductie, wegtransport) en afvalverbranding verminderen. Dit gebeurt aan de hand van emissiegrenswaarden en de toepassing van de Beste Beschikbare Technologie (BBT). Deze BBT kunnen filters of wassers zijn voor verbrandingsprocessen, of het toepassen van kwikvrije procédés. Daarnaast vereist het protocol het uitschakelen van loodhoudende benzine. Er worden ook maatregelen opgenomen rond kwik in batterijen en beheersmaatregelen voor kwikbevattende producten (zoals elektrische componenten, meettoestellen, tandamalgaam, pesticiden en verf).

b) Amendering van het protocol

De onderhandelingen voor de herziening van het protocol werden in 2010 gestart op basis van een mandaat dat het Uitvoerend Orgaan van LRTAP in december 2009 aan de werkgroep Strategieën en Herziening had gegeven. Een jaar later, in december 2010, volgde er een uitgebreider onderhandelingsmandaat, dat deze werkgroep de mogelijkheid gaf om vanaf 2011 ook amenderingen te onderhandelen voor de bijlagen VI en VII (maatregelen voor producten die kwik bevatten) die in het mandaat van 2009 nog niet opgenomen waren. In 2011 werden de onderhandelingen voor de revisie van het Protocol Zware Metalen evenwel vooruit geduwd in de tijd om prioriteit te geven aan de onderhandelingen van de revisie van het Protocol van Göteborg. In december 2012 werden de onderhandelingen voor de revisie van het Protocol Zware Metalen afgerond.

Er werd geopteerd om een beperkte revisie door te voeren, waarbij men zich heeft toegespitst op die amenderingen die het aantal ratificaties, voornamelijk door EECCA-landen (Eastern Europe, Caucasus and Central Asia), kunnen verhogen.

Hiertoe werd flexibiliteit toegevoegd voor de verplichting tot het toepassen van BBT en het naleven van de grenswaarden voor die bronnen die opgenomen zijn in bijlage II van het protocol. Het nieuwe artikel 3bis en bijlage IV bieden ruime overgangstermijnen (zie bespreking betreffende bepalingen).

De grenswaarden voor vaste bronnen in bijlage V zijn grondig herzien en maken nu, in tegenstelling tot de oorspronkelijke bijlage V, voor bepaalde categorieën een onderscheid tussen bestaande en nieuwe bronnen met een aangepaste grenswaarde. De nieuwe grenswaarden voor stof zijn afgestemd op de emissiegrenswaarden voor stof zoals vastgelegd in de bijlage X van het gereviseerde Protocol

van Göteborg. De nieuwe grenswaarden voor stof zijn in overeenstemming met de bestaande EU-wetgeving en hebben verder geen consequenties voor de interne wetgeving.

Installaties voor de productie van silico- en ferromangaanlegeringen werden toegevoegd aan de categorieën van vaste bronnen in bijlage II, zodat ook deze installaties nu moeten voldoen aan de verplichtingen onder het protocol.

De beschrijving van de BBT, die opgenomen was in bijlage III, werd hier uitgenomen en opgenomen in een guidance document. Bijlage III bevat nu alleen nog een korte introductie van BBT en de criteria om BBT te bepalen.

De amenderingsprocedure voor bepaalde bijlagen werd versoepeld. Zo kunnen partijen er bij ratificatie van het geamendeerde protocol voor kiezen om een versnelde procedure te aanvaarden voor de bijlagen II, IV, V en VI. Dit houdt in dat amenderingen die aangenomen werden voor deze bijlagen, niet geratificeerd moeten worden en in werking treden 1 jaar na kennisgeving aan de partijen door het secretariaat.

De amendering gebeurt middels twee beslissingen van het Uitvoerend Orgaan: beslissing 2012/5 behandelt de wijzigingen aan de tekst van het protocol zelf en aan alle bijlagen behalve bijlagen III en VII, beslissing 2012/2 behandelt de wijzigingen aan bijlage III. Bijlage VII wordt niet gewijzigd.

c) Link met het EU-beleid

Bij de amendering van het protocol werd in belangrijke mate uitgegaan van de bestaande EU-wetgeving, zoals de richtlijn inzake industriële emissies (2010/75/EU) (RIE-richtlijn) en conclusies uit de BREF-documenten (BREF staat voor Best Reference, hierin wordt voor elke sector nagegaan wat de BBT zijn).

De RIE-richtlijn werd omgezet in VLAREM middels het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2013 (publicatie Belgisch staatsblad 10 september 2013). Daarnaast moeten, in uitvoering van deze richtlijn, de conclusies uit de BREF-documenten binnen de vier jaar worden omgezet in Vlaamse regelgeving. Dat is al gebeurd voor de BREF-documenten voor de productie van ijzer en staal, de productie van glas, productie van cement, kalk en magnesiumoxide, looien van huiden en vellen, productie van chlooralkali, productie van pulp, papier en karton en raffinaderijen van aardolie en gas. Voor de non-ferro-industrie wordt de omzetting voorbereid.

Daarnaast worden op EU-niveau productnormen opgelegd. Zowel het loodgehalte van benzine als het kwikgehalte van batterijen worden al geruime tijd geregeld middels EU-richtlijnen (respectievelijk richtlijn 98/70/EG en richtlijn 98/101/EG). In 2005 publiceerde de Europese Commissie haar kwikstrategie die heeft geleid tot een herziening van de bestaande richtlijnen (richtlijn 2008/12/EG en richtlijn 2006/66/EG) en tot nieuwe bepalingen rond onder meer het kwikgehalte in meettoestellen (verordeningen 1907/2006 en verordening 847/2012).

Kwik wordt ook aangepakt in het Verdrag van Minamata. Het betreft niet alleen de emissies van kwik en het gebruik ervan in producten of processen, maar onder andere ook de ontginning, de opslag en het transport ervan. Zowel België als de EU hebben dit verdrag in 2013 ondertekend en maken momenteel werk van de ratificatie ervan.

d) Beleid in Vlaanderen en België

In Vlaanderen zijn er reeds emissiegrenswaarden voor zowel fijn stof als zware metalen van kracht die invulling geven aan de normen uit bijlage V. Aanvullend zijn aan een aantal bedrijven bijkomende voorwaarden opgelegd in functie van het remediëren van overschrijdingen van Europese grens- of streefwaarden.

De productnormen vermeld in bijlagen VI en VII (loodgehalte van brandstof, kwikgehalte van batterijen en een hele reeks andere producten) zijn een federale bevoegdheid. Ook deze maatregelen zijn, veelal in het kader van EU-beleid, reeds geïmplementeerd.

3. Ontvangen adviezen

a) Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad)

De Minaraad liet bij brief van 28 oktober 2016 weten dat ter zake geen advies wordt uitgebracht.

b) Advies van de Raad van State

Advies nr. 60.479/VR van de Raad van State van 27 januari 2017 bevat de volgende opmerkingen:

- In randnummer 4 van het advies merkt de Raad van State op dat de procedure van voorafgaande instemming, die opgenomen is in artikel 3 en 4 van het ontwerp van instemmingsdecreet voor wijzigingen van de bijlage III en VII, respectievelijk van de bijlagen II, IV, V en VI van het gewijzigd Protocol Zware Metalen, in het geheel geen afbreuk doet aan de verplichting die voortvloeit uit artikel 190 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 55 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI) om die wijzigingen bekend te maken in het Belgisch Staatsblad opdat ze bindend worden in het interne recht.

De Raad van State verklaart dat:

- krachtens artikel 190 van de Grondwet alleen de wetgever bevoegd is om te bepalen in welke vorm wetten en verordeningen bekendgemaakt moeten worden opdat ze verbindend zijn;
- krachtens artikel 55 van de BWHI de decreten na hun afkondiging in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt worden, terwijl artikel 56 BWHI bepaalt dat de decreten verbindend zijn de tiende dag na die van deze bekendmaking, tenzij zij een andere termijn bepalen;
- volgens het Hof van Cassatie die grondwetsbepaling van overeenkomstige toepassing is op internationale akten, zodat verdragen niet aan particulieren kunnen worden tegengeworpen zolang ze niet integraal in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt.

De Raad van State concludeert dat de toekomstige wijzigingen aan de bijlagen waarover het in dit geval gaat, bijgevolg bekendgemaakt behoren te worden in het Belgisch Staatsblad en dat niets eraan in de weg staat dat bijvoorbeeld de federale overheid deze taak op zich neemt.

Deze opmerking wordt ter harte genomen in die zin dat de federale overheid, tot wiens exclusieve bevoegdheid de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad behoort, hierop geattendeerd zal worden.

- In randnummer 5 stelt de Raad van State dat de voorliggende instemming met de wijzigingen van de bijlage III, aangenomen bij beslissing 2012/6 van het Uitvoerend Orgaan, overbodig is aangezien het Vlaams Parlement reeds vooraf-

gaand instemming hiermee heeft verleend met toepassing van artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 houdende instemming met het protocol bij het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake zware metalen, met bijlagen, ondertekend te Aarhus op 24 juni 1998.

Ter wille van de duidelijkheid in het rechtsverkeer verdient het, aldus de Raad van State, aanbeveling om de instemming met deze wijzigingen uit het ontwerp van instemmingsdecreet weg te laten.

Om hieraan tegemoet te komen, werd in artikel 2 van het ontwerp van decreet een tweede lid ingevoegd dat bepaalt dat het eerste lid niet van toepassing is op bijlage III waarvoor instemming verleend werd met toepassing van artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 houdende instemming met het protocol bij het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake zware metalen, met bijlagen, ondertekend te Aarhus op 24 juni 1998.

- In randnummer 6 wijst de Raad van State erop dat artikel 3 van het ontwerp een procedure van voorafgaande instemming met wijzigingen van bijlage III en VII van het gewijzigd Protocol Zware Metalen bevat, terwijl ook artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 een dergelijke voorafgaande instemmingsprocedure bevat, evenwel, in tegenstelling tot artikel 3 van het ontwerp, zonder nadere omschrijving van een verzetsmogelijkheid, en dat het naast elkaar blijven bestaan van het aangehaalde artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 en het ontworpen artikel 3 voor verwarring kan zorgen.

De Raad van State wijst er vervolgens op dat de instemming een akte is van hoog politiek en juridisch toezicht van het parlement op de regering betreffende haar verdragsluitende bevoegdheid. De instemming is geen normatieve rechtshandeling, zo stelt ze, en heeft op zich geen rechtscheppende kracht. Het ontstaan van de verbintenissen ten aanzien van de andere verdragspartijen is in principe geregeld in het verdrag zelf. Aangezien de instemming bijgevolg onmiddellijk is uitgewerkt, is er geen beletsel om artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 op te heffen.

Hiermee weerlegt zij het argument dat de genoemde opheffing niet zou mogen gebeuren omdat enerzijds het geamendeerde protocol pas in werking treedt wanneer voldoende partijen dit geratificeerd hebben, wat tot op heden niet het geval is zodat het oorspronkelijke protocol van kracht blijft en omdat anderzijds, zelfs wanneer het geamendeerde protocol in werking is getreden, het oorspronkelijke protocol van kracht blijft voor partijen die het geamendeerde protocol niet geratificeerd hebben, maar ook voor partijen die dat wel gedaan hebben, voor wat betreft hun verplichtingen ten overstaan van partijen die de amendering nog niet hebben geratificeerd.

Om hieraan tegemoet te komen werd een nieuw artikel 5 in het ontwerp van decreet toegevoegd dat het tweede lid van artikel 2 van het decreet van 26 maart 2004 houdende instemming met het protocol bij het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake zware metalen, met bijlagen, ondertekend te Aarhus op 24 juni 1998, opheft.

- Ten slotte adviseert de Raad van State in randnummer 7 om naast de Nederlandse vertaling ook de Franse en/of Engelse authentieke versie van de amendementen om instemming voor te leggen aan het Vlaams Parlement, teneinde de leden volledig voor te lichten over de juiste draagwijdte van deze amenderingen.

B. Toelichting bij de artikelen

Op de vergadering van het Uitvoerend Orgaan van 11 tot 13 december 2012 werden twee beslissingen aangenomen voor de amendering van het Protocol Zware Metalen. Beslissing 2012/5 amendeert de tekst van het protocol en de bijlagen II, IV, V en VI. Beslissing 2012/6 amendeert bijlage III die om wetgevingstechnische redenen (andere goedkeuringsprocedure) afzonderlijk wordt behandeld.

Beslissingen 2012/5 bestaat uit drie artikelen:

- artikel 1 stelt dat met deze beslissing het Protocol Zware Metalen geamendeerd wordt;
- volgens artikel 2 kan een partij de amendementen slechts aanvaarden als het het protocol zelf al aanvaard heeft of tegelijkertijd aanvaardt;
- artikel 3 stelt dat de amendementen in werking treden op de 90ste dag na de datum waarop twee derde van de partijen bij het protocol de amendementen geratificeerd hebben;
- in bijlage bij deze beslissing worden alle wijzigingen aan de tekst van het protocol en de bijlagen (met uitzondering van bijlagen III en VII) opgelijst.

Beslissing 2012/6 bestaat uit twee artikelen:

- artikel 1 lijst de amenderingen op;
- artikel 2 betreft de inwerkingtreding. Deze bedraagt 90 dagen na de bekendmaking van de amendementen aan de partijen, tenzij de partij aan de depositaris laat weten dat zij niet instemt met deze amendementen. Voor België is dit niet gebeurd, wat betekent dat deze amendementen in werking zijn getreden op 9 januari 2014.

Deze beslissingen 2012/5 en 2012/6 amenderen het Protocol Zware Metalen. Omdat de amenderingen aan bijlage III (middels beslissing 2012/6) al van kracht zijn (behoeven geen ratificatie meer), worden zij niet mee opgenomen in het voorliggende ratificatie-instrument.

Hierna worden de wijzigingen aan de artikelen en de bijlagen van het protocol (ingevolge beslissing 2012/5) toegelicht en wordt aangegeven hoe reeds voldaan wordt aan deze wijzigingen of waar een omzetting in Vlaamse of federale regelgeving nog nodig is. 'Artikel' verwijst hierna dus naar het artikel in het protocol en niet naar het artikel in de betreffende beslissing zoals bovenstaand beschreven. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de oorspronkelijke en geamendeerde versie van het protocol. Artikelen die niet gewijzigd worden, worden niet besproken.

artikel / bijlage		origineel Protocol	geamendeerd
Preambules	Overwegingen	X	Neen
Art. 1	Begripsomschrijvingen	X	Ja
Art. 2	Doel	X	Neen
Art. 3	Basisverplichtingen	X	Ja
Art. 3bis	Flexibele overgangsbepalingen	-	nieuw
Art. 4	Uitwisseling van informatie en technologie	X	Neen
Art. 5	Strategieën, beleidslijnen, programma's, maatregelen en informatie	X	Neen
Art. 6	Onderzoek, ontwikkeling en monitoring	X	Neen
Art. 7	Verslaglegging	X	Ja
Art. 8	Berekeningen	X	Ja
Art. 9	Naleving	X	Neen

Art. 10	Toetsingen door de partijen op zittingen van het uitvoerend orgaan	X	Ja
Art. 11	Beslechting van geschillen	X	Neen
Art. 12	Bijlagen	X	Neen
Art. 13	Wijzigingen van het protocol	X	Ja
Art. 14	Ondertekening	X	Neen
Art. 15	Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring en toetreding	X	Ja
Art. 16	Depositaris	X	Neen
Art. 17	Inwerkingtreding	X	Neen
Art. 18	Opzegging	X	Neen
Art. 19	Authentieke teksten	X	Neen
Bijlage I	Beschouwde zware metalen en referentiejaar	X	Neen
Bijlage II	Categorieën van stationaire bronnen	X	Ja
Bijlage III	BBT voor stationaire bronnen	X	Ja (2012/6)
Bijlage IV	Tijdschema voor toepassing grenswaarden en BBT	X	Ja
Bijlage V	Grenswaarden voor stationaire bronnen	X	Ja
Bijlage VI	Maatregelen inzake productnormen	X	Ja
Bijlage VII	Maatregelen inzake productbeheer	X	Neen

De preambules zijn niet wettelijk bindend. Ze lichten de context en overwegingen toe waarbinnen het protocol kadert.

Artikel 1 geeft de definities en een aantal begrippen weer zoals ze voor het protocol van toepassing zijn. Deze definities moeten niet worden omgezet.

Artikel 2 omschrijft de doelstelling van het protocol. Dit artikel werd niet aangepast en moet niet worden omgezet.

Artikel 3 bevat de basisverplichtingen en vormt de kern van het protocol. Dit artikel legt aan iedere partij op om zijn totale jaarlijkse emissies van lood, cadmium en kwik te verlagen ten opzichte van een emissieniveau in 1990 (of een ander referentiejaar tussen 1985 en 1995, vast te leggen bij ratificatie). Dit moet gebeuren door het nemen van effectieve maatregelen, eigen aan de voor die partij specifieke omstandigheden.

Er is tevens een aantal verplichtingen opgenomen met betrekking tot het toepassen van grenswaarden en BBT op stationaire bronnen. Wat betreft het toepassen van BBT moet rekening gehouden worden met een guidance document dat door het Uitvoerend Orgaan wordt vastgesteld (voorheen was dit opgenomen in bijlage III). In bijlage V zijn de grenswaarden voor de beperking van de emissie door de beschouwde stationaire bronnen opgenomen. Bij wijze van alternatief is het toegestaan dat een partij andere emissiereductiestrategieën toepast die globaal gezien gelijkwaardige emissiereducties opleveren. Deze afwijking is niet toegestaan met betrekking tot het toepassen van BBT op de nieuwe stationaire bronnen. Voor deze verplichtingen geldt een overgangstermijn van twee jaar na inwerkingtreding van het protocol voor nieuwe bronnen. Voor bestaande bronnen is dit twee jaar na inwerkingtreding van het protocol of tot 31 december 2020, welk van de twee het laatst is.

De nieuwe bepalingen 2bis en 2ter stellen dat bij een toevoeging van categorieën of de aanpassing van emissiegrenswaarden voor bestaande categorieën (middels een amendement), de grenswaarden voor bestaande bronnen mogen worden ge-

bruikt voor bronnen waarvan ten laatste twee jaar na de inwerkingtreding van het amendement met de bouw is gestart.

Voorts worden aan iedere partij maatregelen opgelegd voor productnormen in overeenstemming met de in bijlage VI vermelde voorwaarden en tijdschema's. Het betreft eisen inzake het loodgehalte in benzine en eisen inzake het kwikgehalte in alkali-mangaanbatterijen. Iedere partij neemt tevens de in bijlage VII vermelde aanvullende maatregelen voor productbeheer in overweging. De in bijlage VII opgenomen producten waarvoor mogelijk aanvullende maatregelen zijn aangewezen, zijn kwikhoudende elektrische componenten, kwikhoudende meetmiddelen, kwikhoudende fluorescentielampen, kwikhoudend tandamalgaam, kwikhoudende bestrijdingsmiddelen, kwikhoudende verf en andere dan in bijlage VI bedoelde kwikhoudende batterijen.

Iedere partij maakt voor lood, kwik en cadmium emissie-inventarissen op en houdt deze bij, waarbij als een minimum de methodologie gespecificeerd door EMEP, (dit is het programma voor samenwerking inzake de bewaking en evaluatie van het transport van luchtverontreinigende stoffen over lange afstand in Europa) gevolgd moet worden.

Wanneer een partij na toepassing van de in artikel 3 opgelegde maatregelen (BBT en grenswaarden op stationaire bronnen; productmaatregelen) voor lood, cadmium of kwik niet kan voldoen aan de basisverplichting van dit artikel (verlaging van totale emissie ten opzichte van referentiejaar), dan wordt die partij ontslagen van deze verplichting voor dat metaal.

De manier waarop voldaan wordt aan de verplichtingen uit artikel 3 wordt beschreven bij de bespreking van de bijlagen waarnaar in dat artikel wordt verwezen.

De toepassing van BBT is in Vlaanderen verplicht door artikel 4.1.2.1 van titel II van het VLAREM. Bovendien zijn de milieuvergunningvoorwaarden in Vlaanderen nu al gebaseerd op de toepassing van BBT. Het in 1995 opgerichte Vlaams BBT-kenniscentrum verzamelt informatie en voert studies uit met betrekking tot BBT.

In het nieuwe artikel 3bis zijn overgangsbepalingen opgenomen voor lidstaten die partij worden van het protocol tussen 2013 en 2019. Het biedt hen de mogelijkheid om voor een aantal door hen bepaalde categorieën van bronnen een langere overgangstijd te voorzien om te voldoen aan de verplichtingen van het protocol. Dit is niet van toepassing voor België.

De vereisten uit artikel 4 inzake bevordering van de uitwisseling van informatie en technologie worden in Vlaanderen ingevuld door het bestaan van twee centra. Naast het Vlaams BBT-kenniscentrum werd het Energie- en Milieu-informatiesysteem voor het Vlaamse Gewest (EMIS) opgericht dat milieu-informatie verzamelt en verstrekt aan professionele organisaties, adviesbureaus en overheid. Dit artikel werd niet aangepast.

Artikel 5 legt verplichtingen op betreffende de ontwikkeling van strategieën, beleidslijnen, programma's en maatregelen om de doelstellingen te bereiken. Dit artikel werd niet aangepast. Er wordt aan voldaan door het vijfjaarlijks opstellen van het Vlaams Milieubeleidsplan (MINA). Emissies van zware metalen komen aan bod in het thema 'lucht' van het MINA-plan 4, waar wordt gesteld dat emissie beperkende maatregelen rond zware metalen voornamelijk worden gerealiseerd met een gericht vergunningenbeleid in de industrie.

De verplichtingen uit artikel 6, betreffende het stimuleren van onderzoek, ontwikkeling en monitoring, worden eveneens ingevuld door het MINA-plan 4. Dit artikel werd niet aangepast.

Artikel 7 schrijft voor dat iedere partij aan het Uitvoerend Orgaan rapporteert over de genomen maatregelen ter uitvoering van dit protocol. Tevens verstrekt iedere partij binnen de geografische reikwijdte van het EMEP, aan het EMEP informatie over de emissieniveaus van cadmium, lood en kwik, waarbij ten minste wordt uitgegaan van de methodologie gespecificeerd door het EMEP.

Bij de amendering is in dit artikel opgenomen dat indien een partij gebruikmaakt van de mogelijkheid om alternatieve emissiereductiestrategieën toe te passen (zie artikel 3) die gelijkwaardige emissiereducties opleveren, zij dit moet rapporteren en aantonen dat dit daadwerkelijk gelijkwaardige emissiereducties oplevert. Indien een partij van mening is dat bepaalde grenswaarden uit bijlage V niet haalbaar zijn voor bestaande bronnen, moet zij dit rapporteren en onderbouwen. Daarnaast moet ook gerapporteerd worden over monitoring en modellering van concentraties van zware metalen in de lucht en de effecten ervan op milieu en gezondheid.

Deze informatie wordt geleverd door het opstellen van de MIRA-rapporten over onder andere de toestand van het milieu in het algemeen en de verspreiding van zware metalen. Daarnaast worden ook nog emissie-inventarissen opgesteld voor onder andere kwik, cadmium en lood. Overeenkomstig de beslissing van het Uitvoerend Orgaan rapporteerde België (met belangrijke inbreng van Vlaanderen) in het kader van de periodieke tweejaarlijkse 'Major Review in the frame of the LRTAP-treaty' over het gevoerde beleid. De laatste rapporteringen door België vonden plaats in 2010 en 2012. Deze review is intussen afgeschaft.

Artikel 8 bepaalt dat het EMEP en diens technische werkgroepen jaarlijks volgende gegevens aan het Uitvoerend Orgaan verschaft: berekeningen van grensoverschrijdende stromen en deposities van zware metalen binnen de geografische reikwijdte van het EMEP. Het EMEP moet hiervoor gebruikmaken van gepaste modellen en metingen.

Artikel 9 en 10 bevatten bepalingen inzake de naleving van de verplichtingen van het protocol. Op zittingen van het Uitvoerend Orgaan onderwerpen de partijen de voortgang inzake het nakomen, de adequaatheid en de doeltreffendheid van de verplichtingen van het protocol aan een toetsing. Op basis van deze toetsingen moeten de partijen overwegen een werkplan uit te werken.

Artikel 11 regelt de beslechting van geschillen met betrekking tot de interpretatie of toepassing van het protocol tussen twee of meer partijen.

Artikel 12 stelt dat de bijlagen integrerend deel uitmaken van het protocol. Bijlage III inzake BBT en bijlage VII betreffende maatregelen inzake productbeheer dragen het karakter van een aanbeveling.

Artikel 13 bevat de voorschriften inzake wijzigingen aan het protocol. Betreffende de toevoeging van een zwaar metaal, een maatregel inzake productbeheersing dan wel een product of een productengroep aan respectievelijk bijlage I, VI en VII van dit protocol werd gekozen voor een besluit van het Uitvoerend Orgaan omdat dit makkelijker aan te passen is dan een bijlage in het protocol. De criteria en procedures voor een dergelijke toevoeging worden beschreven in besluit 1998/1 van het Uitvoerend Orgaan.

Bij de amendering van dit artikel wordt de lidstaten de mogelijkheid gegeven om een andere procedure te aanvaarden voor de ratificatie van amendementen aan bijlagen II, IV, V en VI. Deze procedure houdt in dat een amendement in werking treedt voor een partij één jaar na de bekendmaking ervan aan alle partijen, tenzij deze partij binnen dat jaar schriftelijk laat weten dat het niet in staat is dat amendement te aanvaarden. Indien een partij deze procedure aanvaardt, moet het in de toekomst amendementen aan die bijlagen dus niet meer afzonderlijk ratificeren.

Indien een partij deze procedure niet aanvaardt, moet het dat melden in zijn ratificatie-instrument op het moment van ratificatie van deze amenderingen. Aangezien de amendementen bij consensus moeten aangenomen worden, en gezien deze versnelde amenderingsprocedure voornamelijk op vraag van de EU is opgenomen, wordt hier in het voorliggende instemmingsdecreet geen melding van gemaakt, wat betekent dat Vlaanderen met deze procedure instemt.

Artikel 14 tot en met 19 behoeven geen bijzondere commentaar. Zij hebben achtereenvolgens tot voorwerp de ondertekening van het protocol (artikel 14), de bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding (artikel 15), de depositaris (artikel 16), de inwerkingtreding (artikel 17), de opzegging (artikel 18) en de regeling van de authenticiteit van de tekst van het protocol (artikel 19).

Bij de amendering is in artikel 15 opgenomen dat een partij die niet wil dat toekomstige amendementen aan bijlagen II, IV, V en VI automatisch van kracht worden (zie tweede paragraaf bij de bespreking van artikel 13), dit expliciet moeten vermelden in hun ratificatie-instrument.

Artikel 8 tot en met 19 zijn van algemene aard en behoeven geen omzetting in Vlaamse reglementering.

Bijlage I lijst de in artikel 3, eerste lid, bedoelde zware metalen op en het referentiejaar voor dat artikel. Het gaat om de metalen, lood, cadmium en kwik en het referentiejaar is ofwel 1990 ofwel een jaar tussen 1985 en 1995.

Door de Interministeriële Conferentie Leefmilieu van 21 juni 2002 werd beslist om als referentiejaar het jaar 1990 te kiezen. De totale hoeveelheid uitgestoten cadmium, kwik en lood bedroeg in België in dat jaar respectievelijk 6,1 ton, 5,7 ton en 252,8 ton. In 2014 bedroegen de emissies 2,0 ton Cd (-68%), 1,5 ton Hg (-73%) en 23,5 ton Pb (-91%).

Bijlage II somt de categorieën van stationaire bronnen op. Het gaat om elf belangrijke categorieën met opgave van drempelwaarden in productiecapaciteit of nuttig vermogen: grote stookinstallaties, roost- en sinterfabrieken, ijzer- en staalproductie, ferrometaalgieterijen, productie van koper, lood, zink en kwik, smelterijen van koper, lood en zink, productie van cementklinkers, glasproductie, chlooralkaliproductie, verbranding van gevaarlijk of medisch afval en verbranding van huishoudelijk afval. Bij de amendering wordt hier ook de productie van silicium en ijzer-mangaanlegeringen aan toegevoegd.

Deze bijlage behoeft geen omzetting.

Bijlage IV bevat een tijdschema voor de toepassing van grenswaarden en BBT op nieuwe en bestaande stationaire bronnen. De amendementen aan dit artikel leiden er toe dat de nieuwe grenswaarden voor bestaande bronnen voor België van kracht worden vanaf 1 januari 2021. De grenswaarden voor nieuwe bronnen gelden vanaf twee jaar na ratificatie van de amendementen (conform artikel 3, 2ter).

Landen die partij worden na 2013, maar vóór 2020, kunnen er bij ratificatie voor opteren om een langere overgangstijd, tot 15 jaar na inwerkingtreding van het protocol voor die partij, te voorzien voor de grenswaarden voor bestaande bronnen. Dit kan niet voor die categorieën waarvoor onder artikel 3bis al een langere overgangstermijn is voorzien.

Deze bijlage behoeft geen omzetting. Er wordt rekening mee gehouden bij de evaluatie van de andere bijlagen en artikelen.

Bijlage V geeft de grenswaarden weer voor de beperking van de emissie door belangrijke stationaire bronnen. Deze grenswaarden zijn gebaseerd op bestaande EU-regelgeving (hetzij EU-richtlijnen, veelal de RIE-richtlijn, hetzij BREF-documenten), wat betekent dat zij al in de Vlaamse wetgeving zijn opgenomen en er dus geen aanpassingen meer moeten gebeuren.

De meeste grenswaarden in deze bijlage hebben betrekking op totale stofemissies. Voor de glasproductie is een grenswaarde voor lood opgenomen, voor de afvalverbranding zijn grenswaarden voor kwik opgenomen en er zijn ook bepalingen rond het gebruik van de kwikceltechnologie in de chlooralkali-industrie opgenomen in deze bijlagen. Onderstaande tabel geeft aan waar deze bepalingen in VLAREM zijn terug te vinden. Tenzij anders vermeld wordt er verwezen naar titel II van VLAREM.

5. Definitie emissiegrenswaarde	Art. 4.4.3.3, §1
6. Monitoring van de emissies	Art. 4.4.4.1 & Art. 4.4.4.4 & Art. 5.43.2.20
6. Toetsing van de meetresultaten	Art. 4.4.4.5 & Art. 5.43.2.31
7. Toepasbare normen voor metingen	Art. 4.4.4.2, §2
8. Emissiegrenswaarden voor grote stookinstallaties	Art. 5.43.3.3 & Art. 5.43.3.5 & Art. 5.43.3.10
9. (a) Mogelijkheden tot afwijking van de emissiegrenswaarden	
(i) Onbeschikbaarheid gasvormige brandstof	Art. 5.43.3.23
(ii) Bestaande installaties < 17.500 draaiuren 2016-2023	Art. 5.43.3.15
9. (b) Uitbreiding met minstens 50 MW	Art. 5.43.3.18
9. (c) Uitvallen reinigingsapparatuur	Art. 5.43.3.21
9. (d) Gelijktijdig gebruik van verschillende brandstoffen	Art. 5.43.3.16
10. Verwerking van metalen	
– Sinterfabriek	VLAREM III, Art. 3.1.3.1.2
– Pelletiseerinstallatie	VLAREM III, Art. 3.1.4.1.1
– Hoogoven: hot stoves	VLAREM III, Art. 3.1.6.1.7
– Staaloven en gieterij	Art. 5.29.0.6, §3, 5°, & VLAREM III, Art. 3.1.7.1.1
– Vlamboogoven en gieterij	VLAREM III, Art. 3.1.8.1.2
11. IJzergieterijen	
– IJzergieterijen (alle ovens, alle gietvormen)	Art. 5.29.0.6, §3, 10°
– IJzergieterijen – warmwalsen	Art. 5.29.0.6, §3, 9°
12. Productie en verwerking van non-ferrometalen	Art. 5.29.0.6, §3, 3°
13. Productie en verwerking van lood	(Art. 5.29.0.6, §3, 3° voldoet niet)
14. Cementproductie	VLAREM III, Art. 3.4.3.18
15. Glasproductie (> 20 t/d)	VLAREM III, Art. 3.2.x.2 (x = 3 tot 10)
16. Glasproductie (> 20 t/d) – norm voor Pb	VLAREM III, Art. 3.2.x.2 (x = 3 tot 10)
17. En 18. chlooralkali-industrie	Art. 5.7.5.1 in Vlaanderen is er nog slechts één installatie vergund, tot 1/1/2018 en met een strengere norm als bijzondere voorwaarde (0,5 g Hg/t)

19. Afvalverbranding – stof	Art.5.2.3bis.1.15, 2°
20. Afvalverbranding – Hg	Art.5.2.3bis.1.15, 2°
21. Meeverbranding afval – Hg	Art.5.2.3bis.1.17 – Art.5.2.3bis.1.22

De enige emissiegrenswaarde die nog niet is opgenomen in het VLAREM betreft de productie van lood. De grenswaarde in het protocol is gebaseerd op de BBT-gerelateerde emissienormen uit het BREF-document voor de non-ferro-industrie (BAT 94-97). Dit BREF-document is inmiddels afgewerkt en de conclusies ervan zullen voor 31 december 2020 (deadline voor norm voor bestaande installaties in het protocol) in het VLAREM worden opgenomen.

Bijlage VI bevat maatregelen inzake productbeheersing, meer bepaald inzake lood in benzine en kwik in batterijen. Deze bijlage werd niet aangepast.

Dit zijn federale bevoegdheden. Het gehalte lood in benzine wordt gereguleerd door het koninklijk besluit van 20 maart 2000 terwijl het kwikgehalte in batterijen beschreven staat in het koninklijk besluit van 20 augustus 2000.

Bijlage VII bevat maatregelen inzake productbeheer. Het beveelt enkele maatregelen aan inzake het beheer van producten die lood, kwik of cadmium bevatten. Deze in overweging te nemen maatregelen hebben betrekking op de vervanging van dergelijke producten wanneer geschikte alternatieven bestaan, de vermindering van het metaalgehalte in dergelijke producten, productinformatie, economische stimulering, vrijwillige overeenkomsten en de ontwikkeling en invoering van programma's voor milieuvriendelijke inzameling, recycling of verwijdering van dergelijke producten. Verder wordt een aantal kwikhoudende producten opgegeven waarop deze aanbevolen maatregelen kunnen worden toegepast. Het betreft elektrische componenten, meetmiddelen als thermometers, manometers en barometers, fluorescentielampen, tandamalgaan, bestrijdingsmiddelen, verf en batterijen.

Deze bijlage werd niet aangepast bij de amendering.

Deze aanbevelingen betreffen zowel een gewestelijke als een federale bevoegdheid. De vervanging van producten, het vervangen of minimaliseren van het gebruik van zware metalen in bepaalde producten en het geven van productinformatie via etikettering vallen onder de federale bevoegdheid. Het opstellen van vrijwillige overeenkomsten en de uitwerking en implementatie van milieuvriendelijke inzameling, recycling of verwijdering van metaalbevattende producten, behoort tot de gewestelijke bevoegdheden en wordt in Vlaanderen geregeld door enerzijds een aantal samenwerkingsovereenkomsten en anderzijds door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij.

De voornaamste doelstelling van de amendering van het Protocol Zware Metalen is het verhogen van het aantal ratificaties bij voornamelijk de landen uit Oost-Europa en de ex-Sovjet-Unie, naast het consolideren van het bestaande EU-beleid in een internationaal verdrag. Dit moet er op termijn toe leiden dat de emissies in deze landen voor de voornaamste bronnen gereduceerd worden tot het niveau dat in de EU momenteel als norm is opgenomen. Een reductie van de emissies in deze landen zal in de EU, en dus ook in België, leiden tot een daling van de concentraties van fijn stof en metalen in de lucht en dus tot een vermindering van de milieu- en gezondheidsimpact hierdoor.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

VOORONTWERP VAN DECREET

Ontwerp van decreet houdende instemming met de wijzigingen aan het Protocol inzake zware metalen, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, gedaan op 13 december 2012 te Genève

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De wijzigingen aan het Protocol inzake zware metalen, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, gedaan op 13 december 2012 te Genève, hierna te noemen het "gewijzigd Protocol Zware Metalen", zullen volkomen gevolg hebben.

Art. 3. Onder voorbehoud van het derde lid zullen wijzigingen aan de bijlagen III en VII van het gewijzigd Protocol Zware Metalen, die met toepassing van artikel 13, lid 4, aangenomen worden, volkomen gevolg hebben.

De Vlaamse Regering meldt elke wijziging aan een bijlage als vermeld in het eerste lid, die aan de Partijen meegedeeld werd door de Executive Secretary of the Commission, binnen een termijn van twee maanden aan het Vlaams Parlement.

Binnen een termijn van twee maanden na de mededeling van de Vlaamse Regering, vermeld in het tweede lid, kan het Vlaams Parlement zich ertegen verzetten dat een wijziging als vermeld in het eerste lid, volkomen gevolg zal hebben.

Art. 4. Onder voorbehoud van het derde lid zullen wijzigingen aan de bijlagen II, IV, V en VI van het gewijzigd Protocol Zware Metalen, die met toepassing van artikel 13, lid 5ter, aangenomen worden, volkomen gevolg hebben.

De Vlaamse Regering meldt elke wijziging aan een bijlage als vermeld in het eerste lid, die aan de Partijen meegedeeld werd door de Executive Secretary of the Commission, binnen een termijn van drie maanden aan het Vlaams Parlement.

Binnen een termijn van zes maanden na de mededeling van de Vlaamse Regering, vermeld in het tweede lid, kan het Vlaams Parlement zich ertegen verzetten dat een wijziging als vermeld in het eerste lid, volkomen gevolg zal hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

STRATEGISCHE
ADVIESRAAD
VOOR HET
BELEIDSDOMEIN
LEEFMILIEU,
NATUUR
EN ENERGIE

Minaraad
Kliniekstraat 25 - 4de verdieping
1070 Brussel
T 02 558 01 30
F 02 558 01 31
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en
Energie
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 Brussel

uw bericht van 19 september 2016	uw kenmerk K37/20160919-17451 K37/20160919-17452 K37/20160919-17453 K37/20160919-17454	ons kenmerk 01/M6/2016/563	bijlagen
Vragen naar / e-mail Jan.verheeke@minaraad.be	Telefoon 02 558 01 36	Datum 28 oktober 2016	

Mevrouw de minister,

Vorige maand ontving de Minaraad een viertal adviesvragen, telkens betreffende instemmingsdecreten die betrekking hebben op internationale of inter-gewestelijke akten inzake luchtkwaliteitsbeleid met name:

- inzake de wijziging aan het Protocol zware metalen;
- inzake wijzigingen aan het Protocol Göteborg ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon;
- inzake het samenwerkingsakkoord Protocol Göteborg over grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand; en
- inzake wijzigingen aan het Protocol rond persistente verontreinigende stoffen.

Het Dagelijks Bestuur heeft beslist om in deze fase geen advies uit te brengen.

Met vriendelijke groeten,

Jan Verheeke
Secretaris

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.479/VR
van 27 januari 2017

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest
‘houdende instemming met de wijzigingen aan het Protocol
inzake zware metalen, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979
betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over
lange afstand, gedaan op 13 december 2012 te Genève’

Op 17 november 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van zestig dagen, verlengd tot vijfenzeventig dagen,¹ een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende instemming met de wijzigingen aan het Protocol inzake zware metalen, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, gedaan op 13 december 2012 te Genève’.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 19 januari 2017. De verenigde kamers waren samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, voorzitter, Pierre LIÉNARDY, kamervoorzitter, Martine BAGUET, Wilfried VAN VAERENBERGH, Bernard BLERO en Patricia DE SOMERE, staatsraden, Marc RIGAUX, Michel TISON, Sébastien VAN DROOGHENBROECK en Marianne DONY, assessoren en Wim GEURTS en Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, griffiers.

Het verslag is uitgebracht door Benoît JADOT, eerste auditeur-afdelingshoofd, en Kristine BAMS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 januari 2017.

*

¹ Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van zestig dagen verlengd wordt tot vijfenzeventig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond², alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe instemming te verlenen met de wijzigingen aan het Protocol inzake zware metalen, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, gedaan op 13 december 2012 te Genève (hierna: gewijzigd Protocol Zware Metalen) (artikel 2 van het ontwerp). Op de vergadering van het Uitvoerend Orgaan van 11 tot 13 december 2012 werden twee beslissingen aangenomen voor de amendering van het Protocol Zware Metalen. Deze beslissingen 2012/5 en 2012/6 zijn het voorwerp van de voorliggende instemming.

Het ontwerp strekt er tevens toe om voorafgaande instemming te verlenen met wijzigingen aan de bijlagen III en VII van het gewijzigd Protocol Zware Metalen, die met toepassing van artikel 13, lid 4, worden aangenomen (artikel 3), alsook met wijzigingen aan de bijlagen II, IV, V en VI van het Protocol Zware Metalen, die met toepassing van artikel 13, lid 5ter, worden aangenomen (artikel 4).

3. In de memorie van toelichting (A. Algemene toelichting) wordt met betrekking tot de goedkeuring van het voorliggende ontwerp van decreet bepaald dat het gemengde karakter van het Protocol Zware Metalen (federale overheid/Gewesten) werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 13 mei 1998, en van de wijzigingen aan het Protocol in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 11 februari 2016.

Hiermee kan worden ingestemd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN HET ONTWERP

4. De artikelen 3 en 4 van het ontwerp van instemmingsdecreet voorzien voor de wijzigingen van de bijlage III en VII, respectievelijk van de bijlagen II, IV, V en VI van het Protocol Zware Metalen in een voorafgaande instemmingsprocedure.

Deze procedure doet in het geheel geen afbreuk aan de verplichting die voortvloeit uit artikel 190 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 55 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ (BWHI) om die wijzigingen bekend te maken in het *Belgisch Staatsblad* opdat ze bindend worden in het interne recht.

² Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met de hogere rechtsnormen verstaan.

Krachtens artikel 190 van de Grondwet is alleen de wetgever bevoegd om te bepalen in welke vorm wetten en verordeningen bekendgemaakt moeten worden opdat ze verbindend zijn. Krachtens artikel 55 BWHI worden de decreten na hun afkondiging in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt, terwijl artikel 56 BWHI bepaalt dat de decreten verbindend zijn de tiende dag na die van deze bekendmaking, tenzij zij een andere termijn bepalen. Volgens het Hof van Cassatie is die grondwetsbepaling van overeenkomstige toepassing op internationale akten, zodat verdragen niet aan particulieren kunnen worden tegengeworpen zolang ze niet integraal in het *Belgisch Staatsblad* zijn bekendgemaakt.³

De toekomstige wijzigingen aan de bijlagen waarover het in dit geval gaat, behoren bijgevolg bekendgemaakt te worden in het *Belgisch Staatsblad*. Niets staat eraan in de weg dat bijvoorbeeld de federale overheid deze taak op zich neemt.

5. De memorie van toelichting (B. Toelichting bij de artikelen) vermeldt dat de amenderingen aan bijlage III middels beslissing 2012/6 al van kracht zijn (en geen ratificatie meer behoeven), maar “voor de volledigheid mee [worden] opgenomen in het voorliggende ratificatie-instrument”.

Aangezien het Vlaams Parlement reeds voorafgaand instemming heeft verleend aan de wijzigingen van bijlage III, aangenomen bij beslissing 2012/6 van het Uitvoerend Orgaan met toepassing van artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 ‘houdende instemming met het protocol bij het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake zware metalen, met bijlagen, ondertekend te Aarhus op 24 juni 1998’ is de voorliggende (tweede) instemming met deze wijzigingen inderdaad overbodig.

Het verdient aanbeveling, ter wille van de duidelijkheid in het rechtsverkeer, de instemming met deze wijzigingen uit het ontwerp van instemmingsdecreet weg te laten. Zoals in de opmerking *sub* 4 eraan wordt herinnerd, houdt het gegeven dat met die wijzigingen op een stilzwijgende wijze is ingestemd door het Vlaams Parlement evenwel geen afwijking in van de verplichting om die wijzigingen in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken opdat ze uitwerking zouden hebben in het interne recht.

6. Artikel 3 van het ontwerp bevat een procedure van voorafgaande instemming met wijzigingen van bijlagen III en VII van het gewijzigd Protocol Zware Metalen, terwijl ook artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 een dergelijke voorafgaande instemmingsprocedure bevat, evenwel, in tegenstelling tot artikel 3 van het ontwerp, zonder nadere omschrijving van een verzetsmogelijkheid. Het naast elkaar blijven bestaan van het aangehaalde artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 en het ontworpen artikel 3 kan voor verwarring zorgen.

³ Cass. 11 december 1953, *Arr. Verbr.* 1954, 252; Cass. 19 maart 1981, *Arr. Cass.* 1980-81, 808, *JT* 1982, 565-567, noot J. VERHOEVEN.

Op de vraag (gesteld in een gelijkaardig dossier⁴) of betreffende bepaling van het oorspronkelijk instemmingsdecreet niet moet worden opgeheven, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Het artikel uit het decreet voor instemming met het oorspronkelijke protocol mag niet worden opgeheven. Enerzijds omdat het geamendeerde protocol pas in werking treedt wanneer voldoende partijen dit geratificeerd hebben, wat tot op heden niet het geval is (voor geen van de 3 geamendeerde protocollen), zodat het oorspronkelijke protocol van kracht blijft en anderzijds omdat, zelfs wanneer het geamendeerde protocol in werking is getreden, het oorspronkelijke protocol van kracht blijft voor partijen die het geamendeerde protocol niet geratificeerd hebben, maar ook voor partijen die dat wel gedaan hebben, voor wat betreft hun verplichtingen t.o.v. partijen die de amendering nog niet hebben geratificeerd.”

De instemming is een akte van hoog politiek en juridisch toezicht van het parlement op de regering betreffende haar verdragssluitende bevoegdheid. De instemming is geen normatieve rechtshandeling en heeft op zich geen rechtsscheppende kracht. Het ontstaan van de verbintenissen ten aanzien van de andere verdragspartijen is in principe geregeld in het verdrag zelf.⁵ Aangezien de instemming bijgevolg onmiddellijk is uitgewerkt, is er, in tegenstelling tot wat de gemachtigde stelt, geen beletsel om artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 op te heffen. Mochten de indieners van het ontwerp daar toch niet voor kiezen, dienen zij minstens in de memorie van toelichting te verduidelijken dat, vanaf de inwerkingtreding van het voorliggend decreet, de procedure als omschreven in artikel 3 ervan van toepassing is.

7. In het aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, bezorgde dossier is enkel een Nederlandse vertaling opgenomen van de amendementen die om instemming aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Het is raadzaam, teneinde de leden van het Parlement volledig voor te lichten over de juiste draagwijdte van deze amenderingen, ook de Franse en/of de Engelse authentieke versie ervan bij het ontwerp te voegen.⁶

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

⁴ Zie advies 60.478/VR over een voorontwerp van decreet ‘houdende instemming met de wijzigingen aan het Protocol inzake persistente organische verontreinigende stoffen, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, gedaan op 18 december 2009 te Genève’.

⁵ L. VAN LOOY, “Parlementaire instemming met eenvoudige verdragswijzigingen: meer dan een verplicht nummer?”, *TvW* 2010, afl. 4, 283-298, nr. 9.

⁶ Alsook een link te vermelden naar de digitale vindplaats van de geconsolideerde authentieke versie en een geconsolideerde Nederlandse vertaling.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De wijzigingen aan het Protocol inzake zware metalen, met bijlagen, bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, gedaan op 13 december 2012 te Genève, hierna te noemen het 'gewijzigd Protocol Zware Metalen', zullen volkomen gevolg hebben.

Het eerste lid is niet van toepassing op bijlage III waarvoor instemming verleend werd met toepassing van artikel 2, tweede lid, van het decreet van 26 maart 2004 houdende instemming met het protocol bij het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake zware metalen, met bijlagen, ondertekend te Aarhus op 24 juni 1998.

Art. 3. Onder voorbehoud van het derde lid zullen wijzigingen aan de bijlagen III en VII van het gewijzigd Protocol Zware Metalen, die met toepassing van artikel 13, vierde lid, aangenomen worden, volkomen gevolg hebben.

De Vlaamse Regering meldt elke wijziging aan een bijlage als vermeld in het eerste lid, die aan de Partijen meegedeeld werd door de Executive Secretary of the Commission, binnen een termijn van twee maanden aan het Vlaams Parlement.

Binnen een termijn van twee maanden na de mededeling van de Vlaamse Regering, vermeld in het tweede lid, kan het Vlaams Parlement zich ertegen verzetten dat een wijziging als vermeld in het eerste lid, volkomen gevolg zal hebben.

Art. 4. Onder voorbehoud van het derde lid zullen wijzigingen aan de bijlagen II, IV, V en VI van het gewijzigd Protocol Zware Metalen, die met toepassing van artikel 13, lid 5ter, aangenomen worden, volkomen gevolg hebben.

De Vlaamse Regering meldt elke wijziging aan een bijlage als vermeld in het eerste lid, die aan de Partijen meegedeeld werd door de Executive Secretary of the Commission, binnen een termijn van drie maanden aan het Vlaams Parlement.

Binnen een termijn van zes maanden na de mededeling van de Vlaamse Regering, vermeld in het tweede lid, kan het Vlaams Parlement zich ertegen verzetten dat een wijziging als vermeld in het eerste lid, volkomen gevolg zal hebben.

Art. 5. In artikel 2 van het decreet van 26 maart 2004 houdende instemming met het protocol bij het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, inzake zware metalen, met bijlagen, ondertekend te Aarhus op 24 juni 1998 wordt het tweede lid opgeheven.

Brussel, 19 mei 2017.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,
Joke SCHAUVLIEGE

BIJLAGEN:

- Besluit 2012/5: Wijziging van de tekst van en de bijlagen, anders dan III en VII, bij het Protocol van 1998 inzake zware metalen
- Decision 2012/5: Amendment of the text of and annexes other than III and VII tot he 1998 Protocol on Heavy Metals

Besluit 2012/5**Wijziging van de tekst van en de bijlagen, anders dan III en VII,
bij het Protocol van 1998 inzake zware metalen****Artikel 1***Wijziging*

De Partijen bij het Protocol van 1998 inzake zware metalen, bijeen ter gelegenheid van de eenendertigste zitting van het uitvoerend orgaan,

Besluiten het Protocol van 1998 inzake zware metalen bij het Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand te wijzigen, zoals vervat in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2*Relatie met het Protocol*

Geen enkele Staat of regionale organisatie voor economische integratie kan een akte van aanvaarding van deze wijziging nederleggen zonder vooraf of tegelijkertijd een akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring van of toetreding tot het Protocol te hebben nedergelegd.

Artikel 3*Inwerkingtreding*

In overeenstemming met artikel 13, lid 3, van het Protocol treedt deze wijziging in werking op de negentigste dag na de datum waarop twee derde van de Partijen bij het Protocol hun akte van aanvaarding daarvan heeft nedergelegd bij de depositaris.

Bijlage

Wijzigingen van het Protocol van 1998 inzake zware metalen

Artikel 1

1. In lid 10 worden de woorden „van: (i) dit Protocol of (ii) een amendement op bijlage I of II, waarbij de stationaire bron enkel en alleen krachtens dat amendement aan de bepalingen van dit Protocol wordt onderworpen.” vervangen door de woorden „van onderhavig Protocol voor een Partij. Een Partij kan besluiten een stationaire bron niet als nieuwe stationaire bron te behandelen indien voor deze bron reeds toestemming is gegeven door de desbetreffende bevoegde nationale autoriteit ten tijde van de inwerkingtreding van het Protocol voor die Partij en op voorwaarde dat binnen vijf jaar na die datum is begonnen met de bouw of ingrijpende wijziging.”

2. Het volgende nieuwe lid 12 wordt toegevoegd na lid 11:

12. „dit Protocol”, „het Protocol” en „het onderhavige Protocol”: het Protocol van 1998 inzake zware metalen, zoals van tijd tot tijd gewijzigd.

Artikel 3

3. In lid 2 worden de woorden „De Partijen passen” vervangen door de woorden „Met inachtneming van de leden 2 bis en ter passen de Partijen”.

4. In lid 2, onder a, worden de woorden „waarvoor de beste beschikbare technieken in bijlage III zijn vermeld” vervangen door „waarvoor de leidraad aangenomen door de Partijen tijdens een zitting van het uitvoerend orgaan de beste beschikbare technieken vermeldt”.

5. In lid 2, onder c, worden de woorden „waarvoor in bijlage III de beste beschikbare technieken zijn vermeld” vervangen door de woorden „waarvoor de leidraad aangenomen door de Partijen tijdens een zitting van het uitvoerend orgaan de beste beschikbare technieken vermeldt”.

6. De volgende nieuwe leden 2 bis en 2 ter worden ingevoegd na lid 2:

2 bis. Een Partij die reeds Partij was bij het onderhavige Protocol voor de inwerkingtreding van een wijziging waarmee nieuwe broncategorieën werden ingevoerd mag de grenswaarden die van toepassing zijn op een „bestaande stationaire bron” toepassen op elke bron in een nieuwe broncategorie met de bouw of ingrijpende wijziging waarvan een

aanvang is gemaakt voor het verstrijken van twee jaar na de datum van inwerkingtreding van die wijziging voor die Partij, tenzij en totdat die bron nadien een ingrijpende wijziging ondergaat.

2 ter. Een Partij die reeds Partij was bij het onderhavige Protocol voor de inwerkingtreding van een wijziging waarmee nieuwe grenswaarden werden ingevoerd die van toepassing zijn op een „nieuwe stationaire bron” mag de daarvoor reeds van toepassing zijnde grenswaarden blijven toepassen op elke bron met de bouw of ingrijpende wijziging waarvan een aanvang is gemaakt voor het verstrijken van twee jaar na de datum van inwerkingtreding van die wijziging voor die Partij, tenzij en totdat die bron nadien een ingrijpende wijziging ondergaat.”

7. In lid 5:

a. Worden de woorden „, waarbij Partijen binnen de geografische reikwijdte van het EMEP ten minste de door het bestuursorgaan van het EMEP opgegeven methoden toepassen en Partijen buiten de geografische reikwijdte van het EMEP als richtsnoer de methoden gebruiken die in het kader van het werkschema van het uitvoerend orgaan zijn uitgewerkt.” geschrapt en vervangen door een punt „.”.

b. Wordt na de eerste volzin de volgende tekst toegevoegd:

Partijen binnen de geografische reikwijdte van het EMEP gebruiken de methoden die omschreven staan in de leidraad die is opgesteld door het bestuursorgaan van het EMEP en aangenomen door de Partijen tijdens een zitting van het uitvoerend orgaan. Partijen in gebieden buiten de geografische reikwijdte van het EMEP gebruiken de methoden die op basis van het werkplan van het uitvoerend orgaan zijn ontwikkeld, als richtlijn.

8. Aan het einde van artikel 3 wordt de volgende tekst als nieuw lid 8 toegevoegd:

8. Elke Partij dient actief deel te nemen aan programma's uit hoofde van het Verdrag over de gevolgen van luchtverontreiniging voor de menselijke gezondheid en het milieu en programma's voor luchtmonitoring en atmosferische modellering.

Artikel 3 bis

9. Het volgende nieuwe artikel 3 bis wordt toegevoegd:

Artikel 3 bis

Flexibele overgangsregelingen

1. Onverminderd artikel 3, lid 2, onder c en d, kan een Partij bij het Verdrag die tussen 1 januari 2014 en 31 december 2019 Partij wordt bij het onderhavige Protocol, flexibele overgangsregelingen toepassen voor de implementatie van de beste beschikbare technieken en de waarden beperken tot bestaande stationaire bronnen in specifieke stationaire broncategorieën onder de voorwaarden omschreven in dit artikel.

2. Een Partij die kiest voor toepassing van de flexibele overgangsregelingen ingevolge dit artikel dient in haar akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van of toetreding tot het onderhavige Protocol het volgende te vermelden:

a. de specifieke broncategorieën vermeld in bijlage II waarvoor de Partij besluit flexibele overgangsregelingen toe te passen, op voorwaarde dat ten hoogste vier van deze categorieën mogen worden vermeld;

b. de stationaire bronnen waarvan de bouw of laatste ingrijpende wijziging is aangevangen voor 1990 of in een ander jaar uit de periode van 1985 tot en met 1995, door de Partij vermeld bij de bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, die in aanmerking komen voor flexibele overgangsregelingen, zoals vervat in lid 5; en

c. een implementatieplan dat voldoet aan de leden 3 en 4 en een tijdschema bevat voor de volledige implementatie van de omschreven bepalingen.

3. Elke Partij past uiterlijk acht jaar na de inwerkingtreding van het onderhavige Protocol voor die Partij of op 31 december 2022, naar gelang van welke datum het eerst is, ten minste de beste beschikbare technieken toe voor bestaande stationaire bronnen van de categorieën 1, 2, 5 en 7 van bijlage II, behalve zoals bepaald in lid 5.

4. In geen geval mag de toepassing door een Partij van de beste beschikbare technieken of grenswaarden voor bestaande stationaire bronnen worden uitgesteld tot na 31 december 2030.

5. Ten aanzien van een bron of bronnen aangewezen uit hoofde van lid 2, onder b, kan een Partij uiterlijk acht jaar na de inwerkingtreding van het onderhavige Protocol voor die Partij of op 31 december 2022, naar gelang van welke datum het eerst is, besluiten dat deze bron of bronnen worden gesloten. Van deze bronnen wordt een lijst verstrekt die deel uitmaakt van het volgende rapport van de Partij uit hoofde van lid 6. De vereisten voor de toepassing van beste beschikbare technieken en grenswaarden zijn niet van toepassing op deze bron of bronnen, mits deze bron of bronnen uiterlijk 31 december 2030 worden gesloten. Voor bronnen die op die datum niet gesloten zijn, dient de Partij daarna de

beste beschikbare technieken en grenswaarden te hanteren die van toepassing zijn op nieuwe bronnen in de desbetreffende categorie.

6. Een Partij die besluit de flexibele overgangsregelingen uit hoofde van dit artikel toe te passen doet de uitvoerend secretaris van de Commissie driejaarlijkse rapporten toekomen van haar voortgang met de implementatie van de beste beschikbare technieken en grenswaarden voor de stationaire bronnen in de uit hoofde van dit artikel geïdentificeerde categorieën van stationaire bronnen. De uitvoerend secretaris van de Commissie stelt deze driejaarlijkse rapporten beschikbaar aan het uitvoerend orgaan.

Artikel 7

10. In lid 1, onder a:

a. wordt de puntkomma aan het eind van het onderdeel vervangen door „. Voorts:”; en

b. worden de volgende nieuwe punten i. en ii. ingevoegd:

- i. wanneer een Partij verschillende strategieën ter vermindering van emissies uit hoofde van artikel 3, lid 2, onder b, c of d toepast, dient zij de toegepaste strategieën vast te leggen en aan te geven of zij voldaan heeft aan de daarin vervatte vereisten;
- ii. indien een Partij oordeelt dat de toepassing van bepaalde grenswaarden, zoals omschreven in overeenstemming met artikel 3, lid 2, onder d, technisch en economisch onhaalbaar zijn, dient zij dit te rapporteren en te onderbouwen;

11. Lid 1, onder b, wordt als volgt vervangen:

b. Verstrekt elke Partij binnen de geografische reikwijdte van het EMEP, via de uitvoerend secretaris van de Commissie, aan het EMEP informatie over de emissieniveaus van de in bijlage I vermelde zware metalen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de methoden omschreven in de door het bestuursorgaan van het EMEP opgestelde richtlijnen en aangenomen door de Partijen tijdens een zitting van het uitvoerend orgaan. Partijen in gebieden buiten de geografische reikwijdte van het EMEP stellen informatie over de emissieniveaus van de in bijlage I vermelde zware metalen beschikbaar. Elke Partij verstrekt bovendien informatie betreffende de emissieniveaus van andere stoffen vermeld in bijlage I voor het in die bijlage vermelde referentiejaar;

12. Na lid 1, onder b, worden de volgende nieuwe leden toegevoegd:

c. Verstrekt elke Partij binnen de geografische reikwijdte van het EMEP, via de uitvoerend secretaris van de Commissie, aan het uitvoerend orgaan de beschikbare informatie over haar programma's inzake de gevolgen van luchtverontreiniging voor de menselijke gezondheid en het

milieu en programma's voor luchtmonitoring en atmosferische modellering ingevolge het Verdrag, gebruikmakend van de door het uitvoerend orgaan aangenomen richtlijnen;

d. Partijen in gebieden buiten de geografische reikwijdte van het EMEP maken informatie beschikbaar die vergelijkbaar is met die omschreven onder c, indien hen daarom door het uitvoerend orgaan wordt verzocht.

13. In lid 3:

a. worden de woorden „Tijdig voor elke jaarlijkse zitting van” vervangen door „Op verzoek van en in overeenstemming met de tijdschema's vastgesteld door”;

b. worden de woorden „en andere hulporganen” ingevoegd na het woord „uitvoerend orgaan”;

c. wordt het woord „relevante” ingevoegd voor „informatie”.

Artikel 8

14. De woorden „Het EMEP verstrekt het uitvoerend orgaan, met gebruikmaking van passende modellen en metingen en tijdig voor de jaarvergadering van het uitvoerend orgaan,” worden vervangen door „Op verzoek van en in overeenstemming met de tijdschema's vastgesteld door het uitvoerend orgaan, verstrekken het EMEP en zijn technische organen en centra, met gebruikmaking van passende modellen en metingen,”

Artikel 10

15. In lid 4:

a. Wordt het woord „overwegen” ingevoegd voor de woorden „de Partijen”;

b. Wordt het woord „stellen” geschrapt;

c. Worden de woorden „op” en „ter vermindering van emissies van de in bijlage I vermelde zware metalen in de atmosfeer. geschrapt en worden de woorden „op te stellen” ingevoegd na het woord „werkprogramma”.

Artikel 13

16. In lid 3:

a. Worden de woorden „en in de bijlagen I, II, IV, V en VI” vervangen door de woorden „anders dan in de bijlagen III en VII”;

b. Worden de woorden „waarop twee derde van de Partijen” vervangen door de woorden „waarop twee derde van degenen die Partij waren ten tijde van de aanneming ervan”

17. In lid 4 wordt het getal „90” vervangen door het getal „180”.

18. In lid 5 wordt het getal „90” vervangen door het getal „180”.

19. De volgende nieuwe leden 5 bis en 5 ter worden ingevoegd na lid 5:

5 bis. Voor de Partijen die haar hebben aanvaard, treedt de procedure vervat in lid 5 ter in de plaats van de procedure vervat in lid 3 ter zake van wijzigingen van de bijlagen II, IV, V en VI.

5 ter. Wijzigingen van de bijlagen II, IV, V en VI worden bij consensus aangenomen door de Partijen die aanwezig zijn bij een zitting van het uitvoerend orgaan. Na het verstrijken van een jaar na de datum van de mededeling ervan aan alle Partijen door de uitvoerend secretaris van de Commissie, wordt een wijziging van een dergelijke bijlage van kracht voor de Partijen die geen kennisgeving in overeenstemming met de bepalingen onder a bij de depositaris hebben ingediend:

a. Een Partij die een wijziging van de bijlagen II, IV, V en VI niet kan goedkeuren, stelt de depositaris daarvan, binnen een jaar na de datum van mededeling omtrent de aanneming ervan, schriftelijk in kennis. De depositaris stelt alle Partijen onverwijld in kennis van elke ontvangen kennisgeving. Een Partij kan haar eerdere kennisgeving te allen tijde vervangen door een aanvaarding en bij de nederlegging bij de depositaris van een akte van aanvaarding wordt de wijziging van die bijlage voor die Partij van kracht;

b. Een wijziging van de bijlagen II, IV, V en VI wordt niet van kracht indien in totaal 16 of meer Partijen:

- i. een kennisgeving in overeenstemming met de bepalingen onder a hebben ingediend; of
- ii. de procedure vervat in dit lid niet hebben aanvaard en nog geen akte van aanvaarding in overeenstemming met de bepalingen van lid 3 hebben nedergelegd.

Artikel 15

20. Het volgende nieuwe lid 3 wordt toegevoegd na lid 2:

3. Een Staat of een regionale organisatie voor economische integratie verklaart zulks in zijn of haar akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding wanneer hij of zij niet wenst te worden gebonden door de procedures vervat in artikel 13, lid 5 ter, ter zake van de wijziging van de bijlagen II, IV, V en VI.

Bijlage II

21. In de tabel onder „Beschrijving van de categorie” worden de woorden „lood en zink” in de eerste regel van de beschrijving van categorie 5 vervangen door de woorden „lood, zink en ferromangaan- en silicomangaanlegeringen”.

Bijlage IV

22. Het cijfer „1.” wordt toegevoegd voor het begin van de paragraaf.

23. Onder a. worden de woorden „voor een Partij” ingevoegd na het woord „Protocol”.

24. Onder b.:

a. Wordt in de eerste zin het woord „acht” vervangen door het woord „twee”.

b. Worden aan het eind van de eerste zin de woorden „voor een Partij of 31 december 2020, naar gelang van welke datum het laatst valt,” ingevoegd na het woord „wordt”.

c. Wordt de laatste zin geschrapt.

25. Aan het eind van de bijlage worden de volgende nieuwe leden 2 en 3 ingevoegd:

2. Niettegenstaande lid 1, maar met inachtneming van lid 3, kan een Partij bij het Verdrag die tussen 1 januari 2014 en 31 december 2019 Partij wordt bij dit Protocol bij de bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring van of de toetreding tot het onderhavige Protocol verklaren de termijnen voor de toepassing van de grenswaarden bedoeld in artikel 3, lid 2, onder d, met ten hoogste vijftien jaar te verlengen na de datum van inwerkingtreding van het onderhavige Protocol voor de betreffende Partij.

3. Een Partij die ingevolge artikel 3 bis van het onderhavige Protocol een keuze heeft gemaakt ten aanzien van een specifieke categorie stationaire bronnen, mag niet tevens ingevolge lid 2 een verklaring afleggen met betrekking tot dezelfde broncategorie.

Bijlage V

26. De tekst van bijlage V wordt vervangen door de volgende:

Bijlage V

Grenswaarden voor de beperking van emissies door belangrijke stationaire bronnen

1. Twee soorten grenswaarden zijn belangrijk voor beheersing van de emissie van zware metalen:

a. Waarden voor specifieke zware metalen of groepen van zware metalen; en

b. Waarden voor emissies van zwevende deeltjes in het algemeen.

2. In beginsel kunnen grenswaarden voor zwevende deeltjes niet de specifieke grenswaarden voor cadmium, lood en kwik vervangen, omdat de hoeveelheid metalen bij stofvormige emissies van proces tot proces verschilt. Naleving van deze grenswaarden draagt evenwel aanzienlijk bij tot vermindering van de emissie van zware metalen in het algemeen. Controle van stofvormige emissies is gewoonlijk minder duur dan controle van de verschillende soorten en continue controle van afzonderlijke zware metalen is doorgaans niet uitvoerbaar. Grenswaarden voor zwevende deeltjes zijn bijgevolg van groot praktisch belang en zijn in deze bijlage in de meeste gevallen vastgesteld als aanvulling of vervanging van specifieke grenswaarden voor cadmium of lood of kwik.

3. Afdeling A is van toepassing op Partijen anders dan de Verenigde Staten van Amerika. Afdeling B is van toepassing op de Verenigde Staten van Amerika.

A. Andere Partijen dan de Verenigde Staten van Amerika

4. Uitsluitend in deze afdeling wordt onder „stof” verstaan de massa van deeltjes met elke vorm, dichtheid of structuur die onder de omstandigheden ter plaatse van het monsternemingspunt zwevend in de gasfase voorkomen die na representatieve monsterneming van het te onderzoeken gas verzameld kunnen worden door filtratie onder de vastgelegde omstandigheden en die na drogen onder de vastgelegde omstandigheden bovenstrooms van het filter en op het filter achterblijven.

5. Voor de toepassing van deze afdeling wordt onder „emissiegrenswaarde” (EGW) of „grenswaarde” verstaan de hoeveelheid stof en specifieke zware metalen in de zin van dit Protocol in de afgassen van een installatie die niet mag worden overschreden. Tenzij anders aangegeven

wordt deze berekend in termen van massa verontreinigende stof per volume van de afgassen (uitgedrukt in mg/m^3), uitgaande van standaardomstandigheden voor temperatuur en druk voor droog gas (volume bij 273.15 K, 101.3 kPa). Met betrekking tot het zuurstofgehalte van het afgas zijn de waarden van toepassing die voor elke categorie belangrijke stationaire bronnen zijn gegeven. Verdunning om de concentraties aan verontreinigende stoffen in afgassen te verminderen, is niet toegestaan. Het in gebruik nemen, buiten gebruik stellen en onderhoud van apparatuur zijn hiervan uitgezonderd.

6. Emissies worden in alle gevallen gemonitord door metingen of berekeningen waarbij ten minste dezelfde nauwkeurigheid wordt bereikt. Naleving van de grenswaarden wordt geverifieerd door ononderbroken of onderbroken metingen, of elke andere technisch betrouwbare methode, met inbegrip van geverifieerde berekeningsmethoden. De relevante zware metalen worden ten minste eenmaal per drie jaar gemeten bij iedere industriële bron. Voor de uitvoering van metingen en berekeningen wordt de leidraad in aanmerking genomen die de Partijen hebben aangenomen tijdens de zitting van het uitvoerend orgaan. Bij ononderbroken metingen worden de grenswaarden nageleefd indien het gevalideerde maandelijks gemiddelde van de emissie de grenswaarden niet overschrijdt. Bij onderbroken metingen of andere passende vaststellings- of berekeningsmethoden wordt naleving van de emissiegrenswaarden bereikt indien de gemiddelde waarde op basis van een passend aantal metingen onder representatieve omstandigheden de waarde van de emissienorm niet overschrijdt. Er kan voor verificatiedoeleinden rekening worden gehouden met de onnauwkeurigheid van de meetmethoden. Indirecte monitoring van stoffen is ook mogelijk via de som van parameters / cumulatieve parameters (bijvoorbeeld stof als de som van parameters voor zware metalen). In sommige gevallen kan het gebruik van een bepaalde techniek voor de behandeling van emissies waarborgen dat een waarde of grenswaarde behaald of gehandhaafd wordt.

7. Monitoring van de relevante verontreinigende stoffen en metingen van procesparameters en ook van de kwaliteitsborging van geautomatiseerde meetsystemen en de referentiemetingen om deze systemen te ijken, worden uitgevoerd in overeenstemming met de CEN-normen. Indien CEN-normen ontbreken, zijn ISO-, nationale of internationale normen van toepassing die waarborgen dat gegevens opgeleverd worden van een vergelijkbare wetenschappelijke kwaliteit.

Verbrandingsinstallaties (ketels en procesverhitters) met een nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 50 MWth¹⁾ (bijlage II, categorie 1)

8. De grenswaarden voor stofemissies voor de verbranding van vaste en vloeibare brandstoffen, anders dan biomassa en turf.²⁾

Tabel 1

Brandstoftype	Thermisch ingangsvermogen (MWth)	EGW voor stof (mg/m ³) ¹⁾
Vaste brandstoffen	50–100	Nieuwe installaties: 20 (kolen, bruinkool en overige vaste brandstoffen)
		Bestaande installaties: 30 (kolen, bruinkool en overige vaste brandstoffen)
	100–300	Nieuwe installaties: 20 (kolen, bruinkool en overige vaste brandstoffen)
		Bestaande installaties: 25 (kolen, bruinkool en overige vaste brandstoffen)
	>300	Nieuwe installaties: 10 (kolen, bruinkool en overige vaste brandstoffen)

¹⁾ Het nominale thermische ingangsvermogen van een verbrandingsinstallatie wordt berekend als de som van het ingangsvermogen van alle eenheden die zijn aangesloten op een gezamenlijk afgaskanaal. Afzonderlijke eenheden lager dan 15 MWth worden buiten beschouwing gelaten bij het berekenen van het totale nominale thermische ingangsvermogen.

²⁾ EGW zijn met name niet van toepassing op:

- installaties die uitsluitend biomassa en turf als brandstof gebruiken
- installaties waarin de verbrandingsproducten worden gebruikt voor het rechtstreeks verhitten, drogen of een andere behandeling van voorwerpen of materialen;
- naverbrandingsinstallaties ontworpen om afgassen te zuiveren door verbranding en die niet als zelfstandige verbrandingsinstallaties worden gebruikt;
- voorzieningen voor het regenereren van bij het kraken gebruikte katalysatoren;
- voorzieningen voor de omzetting van waterstofsulfide in zwavel;
- in de chemische industrie gebruikte reactoren;
- cokesovenbatterijen;
- windverhitters;- terugwinningsketels in installaties voor de productie van pulp;
- vuilverbrandingsinstallaties; en- door diesel-, benzine- en gasmotoren of gasturbines aangedreven installaties, ongeacht de gebruikte brandstof.

Brandstoftype	Thermisch ingangsvermogen (MWth)	EGW voor stof (mg/m ³) ¹⁾
Vloeibare brandstoffen	50–100	Bestaande installaties: 20 (kolen, bruinkool en overige vaste brandstoffen)
		Nieuwe installaties: 20
Vloeibare brandstoffen	100–300	Bestaande installaties: 30 (algemeen) 50 voor het verstoken van destillatie- en omzettingresiduen in raffinaderijen afkomstig van de raffinage van ruwe olie voor eigen gebruik in verbrandingsinstallaties
		Nieuwe installaties: 20
	>300	Bestaande installaties: 25 (algemeen) 50 voor het verstoken van destillatie- en omzettingresiduen in raffinaderijen afkomstig van de raffinage van ruwe olie voor eigen gebruik in verbrandingsinstallaties
		Nieuwe installaties: 10
		Bestaande installaties: 20 (algemeen) 50 voor het verstoken van destillatie- en omzettingresiduen in raffinaderijen afkomstig van de raffinage van ruwe olie voor eigen gebruik in verbrandingsinstallaties

¹⁾ Voor de grenswaarden wordt uitgegaan van een O₂-referentiegehalte in afgassen van 6% voor vaste brandstoffen en 3% voor vloeibare brandstoffen.

9. Bijzondere bepalingen voor in paragraaf 8 bedoelde verbrandingsinstallaties:

- a. Een Partij mag in de volgende gevallen afwijken van de verplichting de in paragraaf 8 voorziene emissiegrenswaarden na te leven:
 - i. Bij verbrandingsinstallaties die normaliter gasvormige brandstoffen gebruiken en die als gevolg van een plotselinge onderbreking van de gasvoorziening bij wijze van uitzondering een andere brandstof dienen te gebruiken en om die reden zouden moeten worden uitgerust met afgasreinigingsapparatuur;
 - ii. Bij bestaande verbrandingsinstallaties die niet langer dan 17.500 uur in bedrijf zijn in een tijdvak beginnend vanaf 1 januari 2016 en eindigend uiterlijk 31 december 2023;

b. Wanneer een verbrandingsinstallatie met ten minste 50 MWth wordt uitgebreid, is de in paragraaf 8 gespecificeerde EGW voor nieuwe installaties van toepassing op het uitgebreide gedeelte van de installatie waarop de verandering betrekking heeft. De EGW wordt berekend als een gewogen gemiddelde van het werkelijke thermische ingangsvermogen van zowel het bestaande als nieuwe deel van de installatie.

c. De Partijen waarborgen dat er procedures komen voor storingen aan of uitvallen van de nabehandelingsapparatuur;

d. Bij een gemengde verbrandingsinstallatie waarbij twee of meer soorten brandstof gelijktijdig worden gebruikt, wordt de EGW bepaald als gewogen gemiddelde van de EGW voor de afzonderlijke brandstoffen, op basis van het thermische ingangsvermogen van elke brandstof.

Primaire en secundaire ijzer- en staalindustrie (bijlage II, categorie 2 en 3)

10. Grenswaarden voor stofemissies:

Tabel 2

Activiteit	EGW voor stof (mg/m ³)
Sinterinstallatie	50
Pellitiseerinstallatie	20 voor verbrijzelen, malen en drogen 15 voor alle andere processtappen
Hoogoven: windverhitters	10
Productie en gieten van oxystaal	30
Productie en gieten van elektrostaal	15 (bestaand) 5 (nieuw)

Ijzergieterijen (bijlage II, categorie 4)

11. Grenswaarden voor stofemissies afkomstig van ijzergieterijen:

Tabel 3

Activiteit	EGW voor stof (mg/m ³)
Ijzergieterijen: alle ovens (koepel, inductie, carrousel); alle vormen (verloren, permanent)	20
Warm walsen	20 50 indien er geen filterzak kan worden gebruikt vanwege de aanwezigheid van natte dampen

Productie en verwerking van koper, zink en ferromangaan- en silicomangaanlegeringen”, met inbegrip van Imperial Smelting-ovens (bijlage II, categorieën 5 en 6)

12. Grenswaarde voor stofemissies voor de productie en verwerking van koper, zink en ferromangaan- en silicomangaanlegeringen”:

Tabel 4

	EGW voor stof (mg/m ³)
Productie en verwerking van non-ferrometalen	20

Productie en verwerking van lood (bijlage II, categorieën 5 en 6)

13. Grenswaarden voor stofemissies die vrijkomen bij de productie en verwerking van lood:

Tabel 5

	EGW voor stof (mg/m ³)
Productie en verwerking van lood	5

Cementindustrie (bijlage II, categorie 7)

14. Grenswaarden voor stofemissies die vrijkomen bij de productie van cement:

Tabel 6

	EGW voor stof (mg/m ³) ¹⁾
Cementinstallaties, ovens, molens en klinkerkoelers	20
Cementinstallaties, ovens, molens en klinkerkoelers met medeverbranding van afval	20

¹⁾ Voor de grenswaarden wordt uitgegaan van een O₂-referentiegehalte van 10%.

Glasindustrie (bijlage II, categorie 8)

15. Grenswaarden voor stofemissies die vrijkomen bij de productie van glas:

Tabel 7

	EGW voor stof (mg/m ³) ¹⁾
Nieuwe installaties	20

	EGW voor stof (mg/m ³) ¹⁾
Bestaande installaties	30

¹⁾ Voor de grenswaarden wordt uitgegaan van een O₂-referentiegehalte van 8% voor continu-smelten en 13% voor discontinu-smelten.

16. Grenswaarde voor loodemissies bij de glasproductie: 5 mg/m³.

Chloor-alkali-industrie (bijlage II, categorie 9)

17. Bestaande installaties voor chloor-alkaliproductie door middel van het kwikelektrolyseproces moeten voor 31 december 2020 overschakelen naar kwikvrije technologieën of sluiten; tijdens de periode voorafgaand aan de overschakeling geldt voor de gehalten aan kwik die een installatie uitstoot in de lucht de grenswaarde van 1 gram per Mg³⁾ chloorproductiecapaciteit.

18. Nieuwe installaties voor de productie van alkalichloride dienen kwikvrij te worden geëxploiteerd.

Afvalverbranding (bijlage II, categorieën 10 en 11)

19. Grenswaarde voor stofemissies die vrijkomen bij afvalverbranding:

Tabel 8

	EGW voor stof (mg/m ³) ¹⁾
Verbranding van gevaarlijk en ongevaarlijk stedelijk afval en medisch afval	10

¹⁾ Voor de grenswaarden wordt uitgegaan van een O₂-referentiegehalte van 11%.

20. Grenswaarde voor kwikemissies die vrijkomen bij afvalverbranding 0,05 mg/m³.

21. Grenswaarde voor kwikemissies voor bijstoken van afval in broncategorieën 1 en 7: 0,05 mg/m³.

B. Verenigde Staten van Amerika

22. Grenswaarden voor de beheersing van zwevende deeltjes en/of specifieke zware metalen uit stationaire bronnen in de volgende categorieën stationaire bronnen, en de bronnen waarop deze van toepassing zijn, worden omschreven in de volgende documenten:

- a. Steel plants: Electric Arc Furnaces – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf AA en paragraaf AAa;
- b. Small Municipal Waste Combustors – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf AAAA;

³⁾ 1 Mg = 1 ton

- c. Glass Manufacturing – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf CC;
- d. Electric Utility Steam Generating Units – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf D en paragraaf Da;
- e. Industrial–Commercial–Institutional Steam Generating Units – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf Db en paragraaf Dc;
- f. Municipal Waste Incinerators – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf E, paragraaf Ea en paragraaf Eb;
- g. Hospital/Medical/Infectious Waste Incinerators – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf Ec;
- h. Portland Cement – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf F;
- i. Secondary Lead Smelters – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf L;
- j. Basic Oxygen Process Furnaces – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf N;
- k. Basic Process Steelmaking Facilities (after 20 January 1983) – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf Na;
- l. Primary Copper Smelters – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf P;
- m. Primary Zinc Smelters – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf Q;
- n. Primary Lead Smelters – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf R;
- o. Ferroalloy Production Facilities – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf Z;
- p. Other Solid Waste Incineration Units (after 9 December 2004) – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf EEEE;
- q. Secondary lead smelters – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf X;
- r. Hazardous waste combustors – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf EEE;
- s. Portland cement manufacturing – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf LLL;
- t. Primary copper – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf QQQ;
- u. Primary lead smelting – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf TTT;
- v. Iron and steel foundries – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf EEEEE;
- w. Integrated iron and steel manufacturing – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf FFFFF;
- x. Electric Arc Furnace Steelmaking Facilities – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf YYYYY;
- y. Iron and steel foundries – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf ZZZZ;
- z. Primary Copper Smelting Area Sources – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf EEEEE;
- aa. Secondary Copper Smelting Area Sources – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf FFFFF;
- bb. Primary Nonferrous Metals Area Sources: Zinc, Cadmium, and Beryllium – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf GGGGG;
- cc. Glass manufacturing (area sources) – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf SSSSS;
- dd. Secondary Nonferrous Metal Smelter (Area Sources) – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf TTTTT;

- ee. Ferroalloys Production (Area Sources) – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf YYYYYY;
- ff. Aluminum, Copper, and Nonferrous Foundries (Area Sources) – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf ZZZZZZ;
- gg. Standards of Performance for Coal Preparation and Processing Plants – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf Y;
- hh. Industrial, Commercial, Institutional and Process Heaters – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf DDDDD;
- ii. Industrial, Commercial and Institutional Boilers (Area sources) – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf JJJJJ;
- jj. Mercury Cell Chlor-Alkali Plants – 40 C.F.R. deel 63, paragraaf IIII; en
- kk. Standards of Performance Commercial and Industrial Solid Waste Incineration Units for which Construction is Commenced after November 30, 1999, or for which Modification or Reconstruction is Commenced on or after 1 June 2001 – 40 C.F.R. deel 60, paragraaf CCCC.

Bijlage VI

27. In lid 1:

- a. Worden de woorden „Tenzij in deze bijlage anders is bepaald, mag uiterlijk zes maanden na de datum van inwerkingtreding van dit Protocol het loodgehalte” geschrapt en vervangen door „Uiterlijk zes maanden na de datum van inwerkingtreding van dit Protocol mag het loodgehalte”;
- b. De woorden „zes maanden na” worden geschrapt en vervangen door „op”;
- c. De woorden „voor een Partij” worden toegevoegd na het woord „Protocol”.

28. Lid 3 wordt geschrapt.

29. In lid 4 worden de woorden „Een partij mag” vervangen door „Niettegenstaande lid 1 mag een Partij”.

30. In lid 5 vervangt de volgende tekst de aanhef voorafgaande aan a:

Elke partij moet uiterlijk op de datum waarop dit Protocol voor die Partij in werking treedt, concentratieniveaus bereiken die niet hoger zijn dan:

Decision 2012/5

Amendment of the text of and annexes other than III and VII to the 1998 Protocol on Heavy Metals

Article 1

Amendment

The Parties to the 1998 Protocol on Heavy Metals meeting within the thirty-first session of the Executive Body,

Decide to amend the 1998 Protocol on Heavy Metals to the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution as set out in the annex to this decision.

Article 2

Relationship to the Protocol

No State or regional economic integration organization may deposit an instrument of acceptance of this amendment unless it has previously, or simultaneously, deposited an instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to the Protocol.

Article 3

Entry into force

In accordance with article 13, paragraph 3, of the Protocol, this amendment shall enter into force on the ninetieth day after the date on which two thirds of the Parties to the Protocol have deposited with the Depositary their instruments of acceptance thereof.

Annex

Amendments to the 1998 Protocol on Heavy Metals

(a) Article 1

1. In paragraph 10 the words “of: (i) this Protocol; or (ii) an amendment to annex I or II, where the stationary source becomes subject to the provisions of this Protocol only by virtue of that amendment” are replaced by the words “for a Party of the present Protocol. A Party may decide not to treat as a new stationary source any stationary source for which approval has already been given by the appropriate competent national authority at the time of entry into force of the Protocol for that Party and provided that the construction or substantial modification is commenced within five years of that date”.

2. A new paragraph 12 is added after paragraph 11 as follows:

12. The terms “this Protocol”, “the Protocol” and “the present Protocol” mean the 1998 Protocol on Heavy Metals, as amended from time to time.

(b) Article 3

3. In paragraph 2, the word “Each” is replaced by the words “Subject to paragraphs 2 bis and 2 ter, each”.
4. In paragraph 2 (a) the words “for which annex III identifies best available techniques” are replaced by the words “for which guidance adopted by the Parties at a session of the Executive Body identifies best available techniques”.
5. In paragraph 2 (c) the words “for which annex III identifies best available techniques” are replaced by the words “for which guidance adopted by the Parties at a session of the Executive Body identifies best available techniques”.
6. New paragraphs 2 bis and 2 ter are inserted after paragraph 2 as follows:
 - 2 bis. A Party that was already a Party to the present Protocol prior to the entry into force of an amendment that introduces new source categories may apply the limit values applicable to an “existing stationary source” to any source in such a new category the construction or substantial modification of which is commenced before the expiry of two years from the date of entry into force of that amendment for that Party, unless and until that source later undergoes substantial modification.
 - 2 ter. A Party that was already a Party to the present Protocol prior to the entry into force of an amendment that introduces new limit values applicable to a “new stationary source” may continue to apply the previously applicable limit values to any source the construction or substantial modification of which is commenced before the expiry of two years from the date of entry into force of that amendment for that Party, unless and until that source later undergoes substantial modification.
7. In paragraph 5:
 - (a) The words “, for those Parties within geographical scope of EMEP, using as a minimum the methodologies specified by the Steering Body of EMEP, and, for those Parties outside the geographical scope of EMEP, using as guidance the methodologies developed through the work plan of the Executive Body” are deleted and replaced by a full stop “.”.
 - (b) The following text is added after the first sentence:

Parties within the geographic scope of EMEP shall use the methodologies specified in guidelines prepared by the Steering Body of EMEP and adopted by the Parties at a session of the Executive Body. Parties in areas outside the geographic scope of EMEP shall use as guidance the methodologies developed through the workplan of the Executive Body.
8. A new paragraph 8 is added at the end of article 3, as follows:
 8. Each Party should actively participate in programmes under the Convention on the effects of air pollution on human health and the environment and programmes on atmospheric monitoring and modelling.

(c) **Article 3 bis**

9. A new article 3 bis is added as follows:

Article 3 bis
Flexible transitional arrangements

1. Notwithstanding article 3, paragraphs 2 (c) and 2 (d), a Party to the Convention that becomes a Party to the present Protocol between 1 January 2014 and 31 December 2019 may apply flexible transitional arrangements for the implementation of best available techniques and limit values to existing stationary sources in specific stationary source categories under the conditions specified in this article.

2. Any Party electing to apply the flexible transitional arrangements under this article shall indicate in its instrument of ratification, acceptance, approval or accession to the present Protocol the following:

(a) The specific stationary source categories listed in annex II for which the Party is electing to apply flexible transitional arrangements, provided that no more than four such categories may be listed;

(b) Stationary sources for which construction or the last substantial modification commenced prior to 1990 or an alternative year of the period 1985–1995 inclusive, specified by a Party upon ratification, acceptance, approval or accession, which are eligible for flexible transitional arrangements as set out in paragraph 5; and

(c) An implementation plan consistent with paragraphs 3 and 4 identifying a timetable for full implementation of the specified provisions.

3. A Party shall, as a minimum, apply best available techniques for existing stationary sources in categories 1, 2, 5 and 7 of annex II no later than eight years after the entry into force of the present Protocol for the Party, or 31 December 2022, whichever is sooner, except as provided in paragraph 5.

4. In no case may a Party's application of best available techniques or limit values for any existing stationary sources be postponed past 31 December 2030.

5. With respect to any source or sources indicated pursuant to paragraph 2 (b), a Party may decide, no later than eight years after entry into force of the present Protocol for the Party, or 31 December 2022, whichever is sooner, that such source or sources will be closed down. A list of such sources shall be provided as part of the Party's next report pursuant to paragraph 6. Requirements for application of best available techniques and limit values will not apply to any such source or sources, provided the source or sources are closed down no later than 31 December 2030. For any such source or sources not closed down as of that date, a Party must thereafter apply the best available techniques and limit values applicable to new sources in the applicable source category.

6. A Party electing to apply the flexible transitional arrangements under this article shall provide the Executive Secretary of the Commission with triennial reports of its progress towards implementation of best available techniques and limit

values to the stationary sources in the stationary source categories identified pursuant to this article. The Executive Secretary of the Commission will make such triennial reports available to the Executive Body.

(d) Article 7

10. In paragraph 1 (a):

(a) The semi-colon at the end of the paragraph “;” is replaced by “. Moreover:”;
and

(b) New subparagraphs (i) and (ii) are inserted as follows:

(i) Where a Party applies different emission reduction strategies under article 3 paragraphs 2 (b), (c) or (d), it shall document the strategies applied and its compliance with the requirements of those paragraphs;

(ii) Where a Party judges the application of certain limit values, as specified in accordance with article 3, paragraph 2 (d), not to be technically and economically feasible, it shall report and justify this;

11. For paragraph 1 (b) there is substituted the following:

(b) Each Party within the geographical scope of EMEP shall report to EMEP, through the Executive Secretary of the Commission, information on the levels of emissions of heavy metals listed in annex I, using the methodologies specified in guidelines prepared by the Steering Body of EMEP and adopted by the Parties at a session of the Executive Body. Parties in areas outside the geographical scope of EMEP shall report available information on levels of emissions of the heavy metals listed in annex I. Each Party shall also provide information on the levels of emissions of the substances listed in annex I for the reference year specified in that annex;

12. New paragraphs are added after paragraph 1 (b) as follows:

(c) Each Party within the geographical scope of EMEP should report available information to the Executive Body, through the Executive Secretary of the Commission, on its air pollution effects programmes on human health and the environment and atmospheric monitoring and modelling programmes under the Convention using guidelines adopted by the Executive Body;

(d) Parties in areas outside the geographical scope of EMEP should make available information similar to that specified in subparagraph (c), if requested to do so by the Executive Body.

13. In paragraph 3:

(a) The words “In good time before each annual session of” are replaced by “Upon the request of and in accordance with timescales decided by”;

(b) The words “and other subsidiary bodies” are inserted after the word “EMEP”;

(c) The word “relevant” is inserted after the word “provide”.

(e) Article 8

14. The words “EMEP shall, using appropriate models and measurements and in good time before each annual session of the Executive Body” are replaced by “Upon the request of and in accordance with timescales decided by the Executive Body, EMEP and its technical bodies and centres shall, using appropriate models and measurements,”.

(f) Article 10

15. In paragraph 4:

- (a) The word “consider” is inserted after the word “shall”;
- (b) The word “develop” is replaced by the word “developing”;
- (c) The words “to reduce emissions into the atmosphere of the heavy metals listed in annex I” are deleted.

(g) Article 13

16. In paragraph 3:

- (a) The words “and to annexes I, II, IV, V and VI” are replaced by the words “other than to annexes III and VII”;
- (b) The words “on which two thirds of the Parties” are replaced by the words “on which two thirds of those that were Parties at the time of their adoption”

17. In paragraph 4 the word “ninety” is replaced by the figure “180”.

18. In paragraph 5 the word “ninety” is replaced by the figure “180”.

19. New paragraphs 5 bis and 5 ter are inserted after paragraph 5 as follows:

5 bis. For those Parties having accepted it, the procedure set out in paragraph 5 ter supersedes the procedure set out in paragraph 3 in respect of amendments to annexes II, IV, V and VI.

5 ter. Amendments to annexes II, IV, V and VI shall be adopted by consensus of the Parties present at a session of the Executive Body. On the expiry of one year from the date of its communication to all Parties by the Executive Secretary of the Commission, an amendment to any such annex shall become effective for those Parties which have not submitted to the Depositary a notification in accordance with the provisions of subparagraph (a):

(a) Any Party that is unable to approve an amendment to annexes II, IV, V and VI shall so notify the Depositary in writing within one year from the date of the communication of its adoption. The Depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for its previous notification and, upon deposit of an instrument of acceptance with the Depositary, the amendment to such an annex shall become effective for that Party;

(b) Any amendment to annexes II, IV, V and VI shall not enter into force if an aggregate number of 16 or more Parties have either:

- (i) Submitted a notification in accordance with the provisions of subparagraph (a); or

(ii) Not accepted the procedure set out in this paragraph and not yet deposited an instrument of acceptance in accordance with the provisions of paragraph 3.

(h) Article 15

20. A new paragraph 3 is added after paragraph 2 as follows:

3. A State or regional economic integration organization shall declare in its instrument of ratification, acceptance, approval or accession if it does not intend to be bound by the procedures set out in article 13, paragraph 5 ter, as regards the amendment of annexes II, IV, V and VI.

(i) Annex II

21. In the table under subheading II, the words “lead and zinc” in the first line under the description of category 5 are replaced with the words “lead, zinc and silico- and ferro-manganese alloys”.

(j) Annex IV

22. The number “1.” is added in front of the first paragraph.

23. In subparagraph (a), the words “for a Party” are inserted after the word “Protocol”.

24. In subparagraph (b):

(a) In the first sentence the word “eight” is replaced by the word “two”.

(b) At the end of the first sentence, the words “for a Party or 31 December 2020, whichever is the later” are inserted after the word “Protocol”.

(c) The last sentence is deleted.

25. At the end of the annex new paragraphs 2 and 3 are inserted as follows:

2. Notwithstanding paragraph 1, but subject to paragraph 3, a Party to the Convention that becomes a Party to the present Protocol between 1 January 2014, and 31 December 2019, may declare upon ratification, acceptance, approval of, or accession to, the present Protocol that it will extend the timescales for application of the limit values referred to in article 3, paragraph 2 (d) up to 15 years after the date of entry into force of the present Protocol for the Party in question.

3. A Party that has made an election pursuant to article 3 bis of the present Protocol with respect to a particular stationary source category may not also make a declaration pursuant to paragraph 2 applicable to the same source category.

(k) Annex V

26. For Annex V the following text is substituted:

Annex V
Limit values for controlling emissions from major stationary sources

1. Two types of limit value are important for heavy metal emission control:
 - (a) Values for specific heavy metals or groups of heavy metals; and
 - (b) Values for emissions of particulate matter in general.
2. In principle, limit values for particulate matter cannot replace specific limit values for cadmium, lead and mercury because the quantity of metals associated with particulate emissions differs from one process to another. However, compliance with these limits contributes significantly to reducing heavy metal emissions in general. Moreover, monitoring particulate emissions is generally less expensive than monitoring individual species and continuous monitoring of individual heavy metals is in general not feasible. Therefore, particulate matter limit values are of great practical importance and are also laid down in this annex in most cases to complement specific limit values for cadmium or lead or mercury.
3. Section A applies to Parties other than the United States of America. Section B applies to the United States of America.

A. Parties other than the United States of America

4. In this section only, “dust” means the mass of particles, of any shape, structure or density, dispersed in the gas phase at the sampling point conditions which may be collected by filtration under specified conditions after representative sampling of the gas to be analysed, and which remain upstream of the filter and on the filter after drying under specified conditions.
5. For the purpose of this section, “emission limit value” (ELV) or “limit value” means the quantity of dust and specific heavy metals under this Protocol contained in the waste gases from an installation that is not to be exceeded. Unless otherwise specified, it shall be calculated in terms of mass of pollutant per volume of the waste gases (expressed as mg/m³), assuming standard conditions for temperature and pressure for dry gas (volume at 273.15 K, 101.3 kPa). With regard to the oxygen content of the waste gas, the values given for selected major stationary source categories shall apply. Dilution for the purpose of lowering concentrations of pollutants in waste gases is not permitted. Start-up, shutdown and maintenance of equipment are excluded.
6. Emissions shall be monitored in all cases via measurements or through calculations achieving at least the same accuracy. Compliance with limit values shall be verified through continuous or discontinuous measurements, or any other technically sound method including verified calculation methods. Measurements of relevant heavy metals shall be made at least once every three years for each

industrial source. Guidance documents on the methods for undertaking measurements and calculations adopted by the Parties at the session of the Executive Body shall be taken into account. In case of continuous measurements, compliance with the limit value is achieved if the validated monthly emission average does not exceed the ELV. In case of discontinuous measurements or other appropriate determination or calculation procedures, compliance with the ELVs is achieved if the mean value based on an appropriate number of measurements under representative conditions does not exceed the value of the emission standard. The inaccuracy of the measurement methods may be taken into account for verification purposes. Indirect monitoring of substances is also possible via sum parameters/cumulative parameters (e.g., dust as a sum parameter for heavy metals). In some cases using a certain technique to treat emissions can assure a value/limit value is maintained or met.

7. Monitoring of relevant polluting substances and measurements of process parameters, as well as the quality assurance of automated measuring systems and the reference measurements to calibrate those systems, shall be carried out in accordance with CEN standards. If CEN standards are not available, ISO standards, national standards or international standards which will ensure the provisions of data of an equivalent scientific quality shall apply.

Combustion plants (boilers and process heaters) with a rated thermal input exceeding 50 MWth¹ (annex II, category 1)

8. Limit values for dust emissions for combustion of solid and liquid fuels, other than biomass and peat:²

¹ The rated thermal input of the combustion plant is calculated as the sum of the input of all units connected to a common stack. Individual units below 15 MWth shall not be considered when calculating the total rated thermal input.

² In particular, the ELVs shall not apply to:

- Plants using biomass and peat as their only fuel source
- Plants in which the products of combustion are used for direct heating, drying, or any other treatment of objects or materials;
- Post-combustion plants designed to purify the waste gases by combustion which are not operated as independent combustion plants;
- Facilities for the regeneration of catalytic cracking catalysts;
- Facilities for the conversion of hydrogen sulphide into sulphur;
- Reactors used in the chemical industry;
- Coke battery furnaces;
- Cowpers;
- Recovery boilers within installations for the production of pulp;
- Waste incinerators; and
- Plants powered by diesel, petrol or gas engines or by combustion turbines, irrespective of the fuel used.

Table 1

<i>Fuel type</i>	<i>Thermal input (MWth)</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)^a</i>
Solid fuels	50–100	New plants: 20 (coal, lignite and other solid fuels)
		Existing plants: 30 (coal, lignite and other solid fuels)
	100–300	New plants: 20 (coal, lignite and other solid fuels)
		Existing plants: 25 (coal, lignite and other solid fuels)
	>300	New plants: 10 (coal, lignite and other solid fuels)
		Existing plants: 20 (coal, lignite and other solid fuels)
Liquid fuels	50–100	New plants: 20
		Existing plants: 30 (in general) 50 for the firing of distillation and conversion residues within refineries from the refining of crude oil for own consumption in combustion plants
Liquid fuels	100–300	New plants: 20
		Existing plants: 25 (in general) 50 for the firing of distillation and conversion residues within refineries from the refining of crude oil for own consumption in combustion plants
	>300	New plants: 10
		Existing plants: 20 (in general) 50 for the firing of distillation and conversion residues within refineries from the refining of crude oil for own consumption in combustion plants

^a Limit values refer to an oxygen content of 6% for solid fuels and 3% for liquid fuels.

9. Special provisions for combustion plants referred to in paragraph 8:

(a) A Party may derogate from the obligation to comply with the ELVs provided for in paragraph 8 in the following cases:

(i) For combustion plants normally using gaseous fuel which have to resort exceptionally to the use of other fuels because of a sudden interruption in the supply of gas and for this reason would need to be equipped with a waste gas purification facility;

(ii) For existing combustion plants not operated more than 17,500 operating hours, starting from 1 January 2016 and ending no later than 31 December 2023;

(b) Where a combustion plant is extended by at least 50 MWth, the ELV specified in paragraph 8 for new installations shall apply to the extensional part affected by the change. The ELV is calculated as an average weighted by the actual thermal input for both the existing and the new part of the plant;

(c) Parties shall ensure that provisions are made for procedures relating to malfunction or breakdown of the abatement equipment;

(d) In the case of a multi-fuel firing combustion plant involving the simultaneous use of two or more fuels, the ELV shall be determined as the weighted average of the ELVs for the individual fuels, on the basis of the thermal input delivered by each fuel.

Primary and secondary iron and steel industry (annex II, category 2 and 3)

10. Limit values for dust emissions:

Table 2

<i>Activity</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Sinter plant	50
Pelletization plant	20 for crushing, grinding and drying 15 for all other process steps
Blast furnace: hot stoves	10
Basic oxygen steelmaking and casting	30
Electric steelmaking and casting	15 (existing) 5 (new)

Iron foundries (annex II, category 4)

11. Limit values for dust emissions for iron foundries:

Table 3

<i>Activity</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Iron foundries: all furnaces (cupola, induction, rotary); all mouldings (lost, permanent)	20
Hot rolling	20 50 where a bag filter cannot be applied due to the presence of wet fumes

Production and processing of copper, zinc and silico- and ferro- manganese alloys, including Imperial Smelting furnaces (annex II, categories 5 and 6)

12. Limit value for dust emissions for copper, zinc and silico- and ferro-manganese alloys production and processing:

Table 4

<i>Activity</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Non-ferrous metal production and processing	20

Production and processing of lead (annex II, categories 5 and 6)

13. Limit value for dust emissions for lead production and processing:

Table 5

<i>Activity</i>	<i>ELV for dust (mg/m³)</i>
Lead production and processing	5

Cement industry (annex II, category 7)

14. Limit values for dust emissions for cement production:

Table 6

	<i>ELV for dust (mg/m³)^a</i>
Cement installations, kilns, mills and clinker coolers	20
Cement installations, kilns, mills and clinker coolers using co-incineration of waste	20

^a Limit values refer to an oxygen content of 10%.

Glass industry (annex II, category 8)

15. Limit values for dust emissions for glass manufacturing:

Table 7

	<i>ELV for dust (mg/m³)^a</i>
New installations	20
Existing installations	30

^a Limit values refer to an oxygen content of 8% for continuous melting and 13% for discontinuous melting.

16. Limit value for lead emissions for glass manufacturing: 5 mg/m³.

Chlor-alkali industry (annex II, category 9)

17. Existing chlor-alkali plants using the mercury cell process shall convert to use of mercury free technology or close by 31 December 2020; during the period up until conversion the levels of mercury released by a plant into the air of 1 g per Mg³ chlorine production capacity apply.

18. New chlor-alkali plants are to be operated mercury free.

³ 1 Mg = 1 tonne.

Waste incineration (annex II, categories 10 and 11)

19. Limit value for dust emissions for waste incineration:

Table 8

<i>ELV for dust (mg/m³)^a</i>	
Municipal, non-hazardous, hazardous and medical waste incineration	10

^a Limit value refers to an oxygen content of 11%.

20. Limit value for mercury emissions for waste incineration: 0.05 mg/m³.

21. Limit value for mercury emissions for co-incineration of waste in source categories 1 and 7: 0.05 mg/m³.

B. United States of America

22. Limit values for controlling emissions of particulate matter and/or specific heavy metals from stationary sources in the following stationary source categories, and the sources to which they apply, are specified in the following documents:

- (a) Steel Plants: Electric Arc Furnaces — 40 C.F.R. Part 60, Subpart AA and Subpart AAa;
- (b) Small Municipal Waste Combustors — 40 C.F.R. Part 60, Subpart AAAA;
- (c) Glass Manufacturing — 40 C.F.R. Part 60, Subpart CC;
- (d) Electric Utility Steam Generating Units — 40 C.F.R. Part 60, Subpart D and Subpart Da;
- (e) Industrial-Commercial-Institutional Steam Generating Units — 40 C.F.R. Part 60, Subpart Db and Subpart Dc;
- (f) Municipal Waste Incinerators — 40 C.F.R. Part 60, Subpart E, Subpart Ea and Subpart Eb;
- (g) Hospital/Medical/Infectious Waste Incinerators — 40 C.F.R. Part 60, Subpart Ec;
- (h) Portland Cement — 40 C.F.R. Part 60, Subpart F;
- (i) Secondary Lead Smelters — 40 C.F.R. Part 60, Subpart L;
- (j) Basic Oxygen Process Furnaces — 40 C.F.R. Part 60, Subpart N;
- (k) Basic Process Steelmaking Facilities (after 20 January 1983) — 40 C.F.R. Part 60, Subpart Na;
- (l) Primary Copper Smelters — 40 C.F.R. Part 60, Subpart P;
- (m) Primary Zinc Smelters — 40 C.F.R. Part 60, Subpart Q;

- (n) Primary Lead Smelters — 40 C.F.R. Part 60, Subpart R;
- (o) Ferroalloy Production Facilities — 40 C.F.R. Part 60, Subpart Z;
- (p) Other Solid Waste Incineration Units (after 9 December 2004) — 40 C.F.R. Part 60, Subpart EEEE;
- (q) Secondary lead smelters — 40 C.F.R. Part 63, Subpart X;
- (r) Hazardous waste combustors — 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEE;
- (s) Portland cement manufacturing — 40 C.F.R. Part 63, Subpart LLL;
- (t) Primary copper — 40 C.F.R. Part 63, Subpart QQQ;
- (u) Primary lead smelting — 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTT;
- (v) Iron and steel foundries — 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEE;
- (w) Integrated iron and steel manufacturing — 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFFF;
- (x) Electric Arc Furnace Steelmaking Facilities — 40 C.F.R. Part 63, Subpart YYYYY;
- (y) Iron and steel foundries — 40 C.F.R. Part 63, Subpart ZZZZZ;
- (z) Primary Copper Smelting Area Sources — 40 C.F.R. Part 63, Subpart EEEEEEE;
- (aa) Secondary Copper Smelting Area Sources — 40 C.F.R. Part 63, Subpart FFFFFFF;
- (bb) Primary Nonferrous Metals Area Sources: Zinc, Cadmium, and Beryllium — 40 C.F.R. Part 63, Subpart GGGGGG;
- (cc) Glass manufacturing (area sources) — 40 C.F.R. Part 63, Subpart SSSSSS;
- (dd) Secondary Nonferrous Metal Smelter (Area Sources) — 40 C.F.R. Part 63, Subpart TTTTTT;
- (ee) Ferroalloys Production (Area Sources) — 40 C.F.R. Part 63, Subpart YYYYYY;
- (ff) Aluminum, Copper, and Nonferrous Foundries (Area Sources) — 40 C.F.R. Part 63, Subpart ZZZZZZ;
- (gg) Standards of Performance for Coal Preparation and Processing Plants — 40 C.F.R. Part 60, Subpart Y;
- (hh) Industrial, Commercial, Institutional and Process Heaters — 40 C.F.R. Part 63, Subpart DDDDD;
- (ii) Industrial, Commercial and Institutional Boilers (Area Sources) — 40 C.F.R. Part 63, Subpart JJJJJ;
- (jj) Mercury Cell Chlor-Alkali Plants — 40 C.F.R. Part 63, Subpart IIII;
and

(kk) Standards of Performance Commercial and Industrial Solid Waste Incineration Units for which Construction is Commenced after November 30, 1999, or for which Modification or Reconstruction is Commenced on or after 1 June 2001 — 40 C.F.R. Part 60, Subpart CCCC.

(l) Annex VI

27. In paragraph 1:

(a) The words “Except as otherwise provided in this annex, no” are deleted and replaced by “No”;

(b) The words “six months after” are deleted;

(c) The words “for a Party” are added after the word “Protocol”.

28. Paragraph 3 is deleted.

29. In paragraph 4, the word “A” is replaced by the words “Notwithstanding paragraph 1, a”.

30. In paragraph 5, the following text is substituted for the chapeau prior to subparagraph (a):

Each Party shall, no later than the date of entry into force of this Protocol for that Party, achieve concentration levels which do not exceed:
